

GORENJJSKI GLAS®

Leto LVI - ISSN 0352 - 6666 - št. 56 - CENA 290 SIT (16 HRK)

Kranj, petek, 18. julija 2003

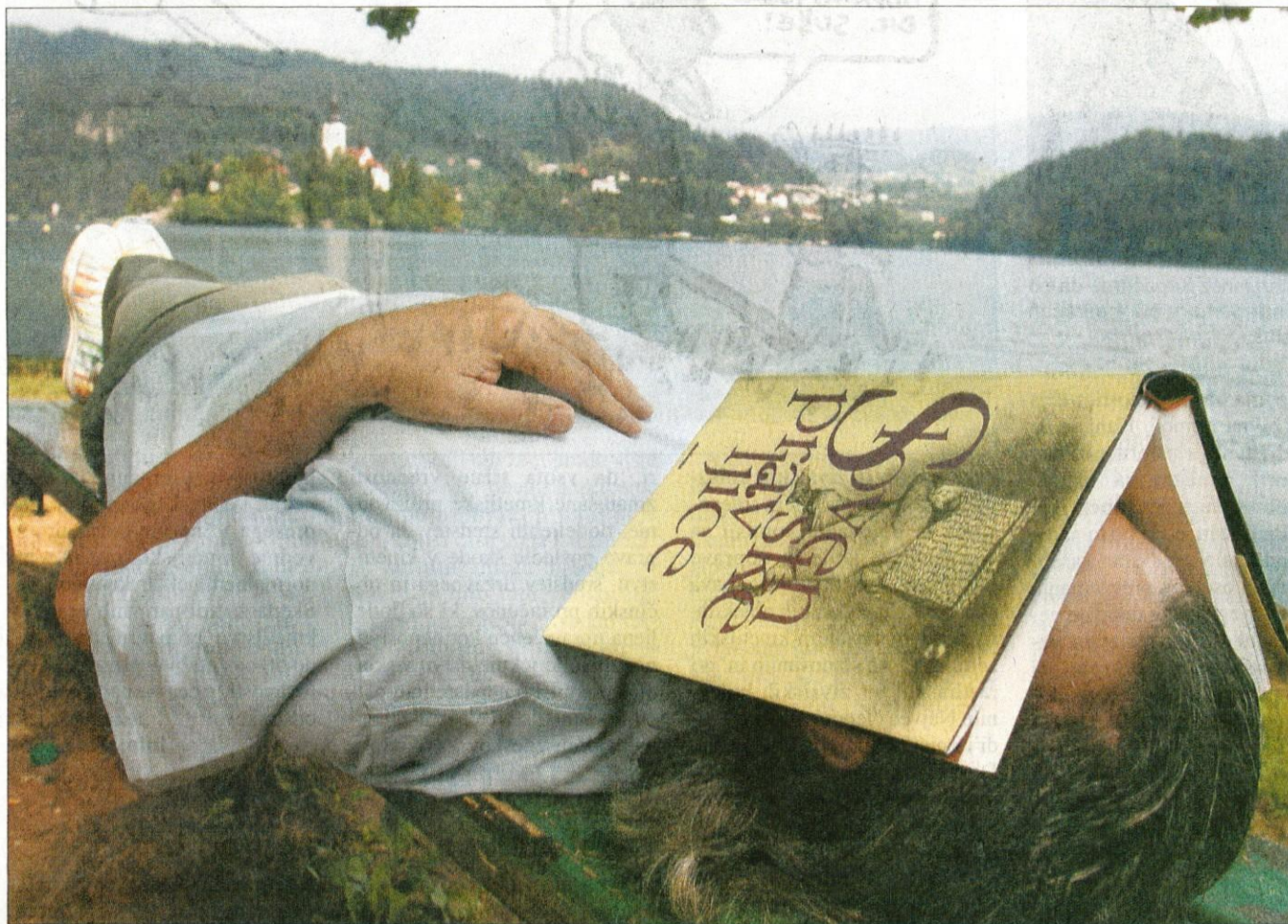

Foto: Gorazd Kavčič

Kultura bo

V začetku tedna je ministrstvo za kulturo predstavilo osnutek Nacionalnega programa za kulturo (NPK) za obdobje naslednjih štirih let. Končno, saj se je ministrstvo s tem prizadevalo vse od takrat, ko je ministrica Andreja Rihter nastopila mandat in program nasledila od predhodnika Rudija Šeliga. Ta je bil po besedah ministrice tudi podlaga za aktualni osnutek. V novem nacionalnem programu je tako opredeljenih devet prednostnih ciljev kulturne politike v prihodnjih štirih letih, v ospredju pa so predvsem skrb za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika, spodbujanje kulturne raznolikosti, zagotavljanje dostopnosti kulturnih dobrin in pogojev za ustvarjalnost, kulturna vzgoja in izobraževanje, informatizacija v kulturi, posodobitev javnega sektorja ... Seveda gre v večjem delu za splošen dokument, v katerem so opredeljene prioritete, cilji in ukrepi v bodoči kulturni politiki države. Ko gre za konkretne projekte, se program kot tak navezuje na že sprejete zakonske podlage na področju kulture, predvsem pa na vse predhodne strateške dokumente vlade. Kljub temu ne smemo pozabiti, da je bistvo vsega predvsem v dejanski izvedbi zastavljenega, saj le to na koncu daje neki rezultat. Program, ki ga bo politika sprejela, bo tako tudi njena obveza za uresničitev. Pogled s pozicije male slovenske drugačnosti pa programu daje še dodaten pomen pri našem vstopu v Evropo. Kultura je bržkone edino področje, ki ga države članice ne usklajujejo z enotnim evropskim redom. Tu imamo torej Slovenci lepo priložnost, da v bodoči skupnosti pokažemo predvsem naše posebnosti. V preteklih dneh je že sledilo nekaj tematskih javnih razprav, dejstvo pa je, da bodo o programu odločali politiki. Ministrica je prepričana, da ta ni le seznam želja, ampak je uravnotežen, učinkovit in uresničljiv program. Torej se mu v vladi in državnem zboru piše vse dobro, mar ne? **Igor Kavčič**

Država prodaja Vilo Bled

Bled - Najresnejši in trenutno edini kupec je Sava Kranj, d.d., ki pa zadnje besede še ni rekla, saj naj bi bila izključna cena 1,4 milijarde tolarjev previsoka.

Naprodaj je sedanji hotel Vila Bled z več kot 70.000 kvadratnimi metri parkovnih površin in zemljišč ob jezeru. Družbi Sava se najemna pogodba izteče leta 2014, slednja pa je vladi že nekajkrat predstavila program nujne prenove vile, saj ne sledi trenutnim zahtevam visokega turizma. Doslej so poskrbeli za tekoče vzdrževanje, o morebitnem nakupu pa je **Andrej Šprajc**, direktor za turizem podjetja Grand Hotel Toplice, d.o.o., dejal, da uradnega sporočila vlade še niso prejeli, zato tudi cene, ki je zaenkrat še neuradna, ne more komentirati. "Vsekakor bo cena, ki jo bomo ponudili, odvisna od kupnine in

višine vlaganj, saj smo zaprosili za povečanje kapacitet. Čakamo mnenje zavoda za varstvo kulturne dediščine. Zdaj je v objektu Vila Bled 60 ležišč, potrebovali pa bi jih vsaj 100. Po prenovi naj bi vila prešla v najvišjo kategorijo s petimi zvezdicami in naj bi še naprej ostala v hotelski verigi Relais&Chateaux. Našteto bo torej vplivalo na našo končno odločitev," je odločitev vlade o prodaji Vile Bled komentiral Šprajc in potrdil podatek, da je Sava trenutno edini znani kupec. Če ne bodo našli skupnega interesa, pa je Sava pripravljena upravljanje objekta vrniti državi. **Renata Škrjanc**

Luknja v cesti in denarnici

Kdaj se bo začela obnova udora na cesti Slap - Jelendol, ni znano. Stroške ocenjujejo na 51,5 milijona tolarjev.

Po sestanku so si udeleženci ogledali poškodbe ceste v Dolino.

Tržič - Baron Born, ki je dal pred več kot stoletjem zgraditi cesto v Jelendol za prevoz lesa v dolino, ne bi bil ponosen nad početjem današnjih uporabnikov njegove zapuščine. Pred več kot letom dni se je udr del cestišča na serpentinu v Dovžanovi soteski. Od takrat še vedno trajajo dogovori o načinu sanacije in zagotovitvi denarja.

Sedaj je občina Tržič dobila v roke vsaj projekt sanacije. Gre za približno 100-metrski odsek, kjer projektanti predlagajo utrditev brežine s piloti in postavitve kamnite zložbe z armiranim betonom in ograjo na vrhu. Zaradi 13-odstotnega nagiba ceste bodo tja položili asfalt z večjo torno sposobnostjo.

Predračunska vrednost del presega 51 milijonov tolarjev. **Franc Nabernik** je dejal, da bo Sklad kmetijskih zemljišč in

gozdov RS prispeval 10 milijonov tolarjev. **Bojan Bajželj** je zagotovil, da podjetje EGOLES ne more dati več kot 6,5 milijona tolarjev. Direktorica tržiške uprave **Marta Jarc** je pojasnila, da letos sanacija te ceste ni v načrtu in lahko računajo na denar šele prihodnje leto. Šele ko bo dosežen dogovor o financiranju, bo moč objaviti razpis, izbrati izvajalca in se lotiti del, je še ugotovil **Izidor Jerala**.

Tak izid sredinega srečanja je bil najmanj po volji domačinov. Občinski svetnik **Janez Meglič** je predlagal, naj bi lastniki gozdov namesto denarja prispevali kar les. Glede na škodo, ki jo povzročijo, je namreč obnova cest prepočasna. Tudi predsednik KS Jelendol - Dolina **Filip**

Bence je opozoril, da se bo pri njih udrl še kakšen del ceste, če se bodo nadaljevale vožnje težkih tovornjakov. Celotno sedaj, ko je dovoljen le promet za osebna vozila, se vozniki tovornjakov ne zmenijo za prepovedi. Po izjavah predstavnika EGOLESA to niso njihova vozila, saj vozijo les v dolino prek Loma. In to kljub temu, da je vrhovno sodišče zavrnilo njihovo pritožbo na odločbo občine Tržič o delni zapori prometa na tej cesti! **Stojan Saje**

Območno združenje
Rdečega križa Kranj

**KRVODAJALSKA AKCIJA
21. IN 22. JULIJ 2003**

Prijave: tel.: 20-26-580
e-pošta: ozrk.kranj@siol.net

**NA KOKRCI JE
SUPER**
Foxy TEENS
Super poljetje pred SUPERMARKETOM Kokrica,
sobota 12. julij, 10.00 - Foxy Teens

21. tradicionalna Kranjska noč
30. julij - 2. avgust 2003
KRANJSKI FEST
www.kranfest.com

**GOSTILNA
S PRENOČIŠČI
IN PIVOVARNA**
Marinšek Marjan s.p.,
Glavna c. 2, Naklo
tel.: 04 25 77 270
MARINŠEK
**PRENOČIŠČA
POROČNE ZABAVE**

VB LEASING
Vaš leasing.
Tel.: 04 280 7100

Državna pomoč pri naravnih nesrečah

Državni zbor je v sredo po nujnem postopku sprejel zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, potem pa so poslanci odšli na počitnice, ki bodo trajale do konca avgusta.

Ljubljana - Dolgo pričakovani zakon o odpravi posledic naravnih nesreč je v sredo državni zbor sprejel, nato pa so poslanci odšli na počitnice. Vlada večina je zavrnila številna dopolnila, ki jih je predlagala predvsem opozicija. Njeni poslanci so trdili, da je zakon slab, da bodo večji kmetje in sistemi na boljšem kot pa manjši, da bodo zaradi takega zakona dodatno obremenjeni proračuni občin in da pomoč, predvidena v zakonu, ne bo dovolj učinkovita. Nekateri poslanci so tudi spraševali, kdaj bo država izplačala škodo in dvomili, če se bo to zgodilo že letos. V sredo sprejeti zakon je še na preizkušnji, saj državni svetniki napovedujejo možnost veta. Če bo na seji, ki

je napovedana za danes, sprejet, bo moral državni zbor ponovno odločiti o zakonu in ga sprejeti z absolutno večino.

Vlada je med cilje zakona zapisala, da zagotavlja denar v državnem proračunu in da financiranje odprave posledic naravnih nesreč ne bo treba več urejati z intervencijskimi zakoni ob vsakokratni naravni nesreči. V zakonu je naveden način zagotavljanja denarja, določeni so pogoji in načini razdeljevanja tega denarja ter organi, pristojni za izvedbo odprave posledic naravnih nesreč. Novost je določilo, da se bo pri dodeljevanju pomoči ob upoštevanju načela solidarnosti upoštevala tudi stopnja zavarovanosti za škodo v primeru naravnih nesreč. Višja

Minister Janez Kopač trdi, da bo državna pomoč pri nesrečah zadostna.

bo stopnja zavarovanosti, večja bo državna pomoč. Nanj je na seji državnega zbora posebej opozoril minister za okolje, prostor in energijo Janez Kopač. Prepričan je, da bo to načelo spodbujalo predvsem zasebne pravne osebe k prevzemanju večjega tveganja za naravne nesreče. Zakon kot naravno nesrečo opredeljuje nesrečo, ki so jo povzročili potres, poplava, zemeljski plaz in snežni plaz ter nesreče v kmetijstvu in gozdarstvu, ki so jih povzročili žled, pozeba, suša, neurje in toča ali množičen izbruh škodljivih rastlinskih

organizmov in živalskih bolezni. Zakon določa način imenovanja in delovanja komisij za ocenjevanje škode in odpravo posledic. Posebej obravnava škodo na gospodarskih objektih, na gozdnih cestah in kmetijskih zemljiščih, na stanovanjih in pri rastlinskih ter živalskih boleznih. Največ členov govori o škodi in njeni odpravi v kmetijstvu. Denar za odpravo posledic bodo morale imeti v svojih rezervah tudi občine. Za kmete je zanimiva vsebina 40. člena, ki govo-

ri, da vsota tržne vrednosti zmanjšane kmetijske proizvodnje, dodeljenih sredstev za odpravo posledic škode v kmetijstvu, sredstev državnega in občinskih proračunov, ki so dodeljena upravičencu kot neposredno izplačilo v kmetijstvu v skladu s predpisi o neposrednih plačilih v kmetijstvu ter izplačil zavarovalnih zneskov za škodo v

kmetijstvu, preračunana na 1 hektar kmetijskega zemljišča ne presega tržne vrednosti proizvodnje kmetijske rastline pri normalnem hektarskem donosu. Škoda zaradi naravnih nesreč v kmetijstvu bo povrnjena največ do 60 odstotkov v primeru zavarovanosti, sicer pa največ do 40 odstotkov.

Jože Košnjek, foto: Tina Dokl

Poslanci odhajajo na dopust.

Referendum bo 21. septembra

Ljubljana - Državni zbor je v začetku tedna sklenil, da bo referendum o obratovalnem času trgovin v nedeljo, 21. septembra. Državni zbor je referendum razpisal zato, ker je sindikat zaposlenih v trgovini zbral nad 40.000 podpisov in ker je ustavno sodišče ugotovilo, da vprašanje ni v nasprotju z ustavo. Sindikat se je odločil za referendum tudi zato, ker se s delodajalci ni uspel pravočasno dogovoriti o plačilu za delo ob nedeljah in praznikih. Volivke in volivci se bodo 21. septembra odločili o vprašanju, če so zato, da bodo trgovine odprte najmanj deset nedelj letno.

J.K.

Srečanje muslimanov na Jesenicah

Jesenice - Lokalni odbor Islamske skupnosti Jesenice je tudi letos organiziral sedaj že 3. tradicionalno srečanje muslimanov v Sloveniji. Srečanje je potekalo v izredno lepem vzdušju. Vseh predavanj, športnih aktivnosti in izletov se je v treh dneh udeležilo približno 500 ljudi.

Prvi dan je bil popolnoma namenjen Srebrenici. Minilo je točno osem let od največjega pokola muslimanov v Evropi po II. svetovni vojni, ko so enote bosanskih Srbov v nekaj dneh pobile skoraj 8.000 moških. Ko je predsednik lokalne skupnosti izrazil dobrodošlico prisotnim in jih pozdravil, je besedo predal dekanu Islamske pedagoške akademije v Bihaću, dr. Fuadu Se-

diću. Dr. Fuad Sedić je v svojem predavanju o Srebrenici izpostavil, da bo dosegli največji uspeh, če se kaj takšnega nikoli več ne bo ponovilo, hkrati pa je kritiziral vlogo Združenih narodov v tem dogodku, ko so nizozemske enote vse moške muslimane brez odpora predale Srbom. Temu je sledilo predavanje magistra hafiza (hafiz je oseba, ki zna Koran na pamet) Senajida Zaimovića,

ki je poudaril pomen svete knjige v življenju muslimana. Organizatorji so za udeležence pripravili tudi večerjo.

Drugi dan je bilo srečanje na Poljanah. Začelo se je s slavnostnim govorom mag. Osmana Đogića, muftija Islamske skupnosti v Sloveniji. Po njegovih besedah bi se morali muslimani v Sloveniji bolj aktivno vključiti v projekte in delo same skupnosti ter na ta način prispevati k napredku. Dr. Fuad Sedić je ravno tako govoril o vlogi posameznika v družbi in svetoval, naj ljudje najprej rešujejo svoje težave, šele potem pa naj pomagajo drugim. Pred najbolj zanimivim predavanjem o družinskem življenju muslimanov, ki ga je predstavil mag. Senajid Zaimović, so organizatorji razdelili darila otrokom, kasneje pa je lokalni Odbor Jesenice predstavniku skupnosti v Trbovljah izročil prostovoljni prispevek, ki so ga zbirali kot pomoč pri gradnji njihove molitnice. Magister Zaimović je omenil kar nekaj zelo koristnih nasvetov, kako izboljšati življenje v zakonu.

Srečanje se je nadaljevalo v molitnici, kjer je jeniški študent v Medini Kemal Kerić predstavil življenje v tem mestu in samo univerzo, eno najbolj znanih islamskih univerz na svetu.

V nedeljo je bil nogometni turnir na športnem igrišču osnovne šole Koroška Bela, medtem ko so ženske odšle na sprehod ob Blejskem jezeru. Po opoldanski molitvi se je začelo zadnje predavanje mag. Zaimovića, ki je govoril o kesanju in pomenu letega v islamu. Zaključno besedo je povedal dr. Fuad Sedić, ki je pohvalil organizatorje in srečanje ter pozval k nadaljevanju podobnih projektov s še bolj raznovrstnim programom. Na srečanju je bila organizirana tudi humanitarna akcija za otroke v Srebrenici. Zbrani denar bo Odbor Jesenice v čim krajšem času predal odgovornim osebam v Srebrenici. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem gostom za udeležbo, hkrati pa vse zainteresirane pozivamo na 4. tradicionalno srečanje, ki bo prihodnje leto.

Ahmed Pašić

Študentje na vojaškem taboru

Bohinjska Bela - Študentje obramboslovja se tudi letos udeležujejo vojaškega tabora, ki ga četrtič zapored organizirata Šola za častnike centra vojaških šol in Katedra za obramboslovje Fakultete za družbene vede. Na 13-dnevem taboru, ki poteka od 7. do 19. julija, se je zbralo 108 študentov, med njimi 48 deklet in 60 fantov. Na tak način želi fakulteta predstaviti svojim študentom vojaški poklic. Za študente 3. letnika je tabor ena od rednih obveznosti, za druge pa zanimiva izkušnja. Ker je delo na taboru primerljivo s prvo fazo usposabljanja nabornikov, tam spoznavajo zlasti taktične postopke vojaka posameznika. Seznanjajo se tudi z obveznostmi vojakov in osnovno oborožitvijo ter opremo, obenem pa se preskušajo v vodstvenih vlogah. Na taboru sodelujejo tudi kandidati Šole za častnike, ki se urijo v usposabljanju skupine, vodenju in poveljevanju. Za študente je tabor dobra priložnost, da preizkusijo teoretično znanje v praksi in spoznajo delo v Slovenski vojski, je povedal stotnik Marko Prvinšek. Prvi del tabora so študentje prebili v vojašnici Bohinjska Bela, drugi del pa na strelišču Crngrob in vadišču Mačkovec. Tam je udeležence tabora minulo sredo obiskal tudi načelnik generalštaba Slovenske vojske generalmajor Ladislav Lipič s sodelavci.

S.S.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Naročnina za tretje trimesečje

Spoštovane naročnice in naročniki!

V treh dneh boste prejeli položnico za plačilo naročnine za tretje letošnje trimesečje: julij, avgust, september. Spet položnica, boste rekli, kako hitro teče čas. Res je, toda teče tudi za nas. Zato smo izračunali, koliko vas bo Gorenjski glas veljal v poletnih mesecih.

Letošnji koledar se je nekoliko nenavadno ujel z izhajanjem Gorenjskega glasa v poletnih mesecih, saj bo tako julija kot avgusta in septembra izšlo po devet števil. Po devet števil kar tri mesece zapored. Običajno namreč mesecu z devetimi številkami sledi mesec z osmimi, malokrat se zgodi, da bi se tako zgostile. Obeta se vam torej več poletnega branja, nam pa več dela kot običajno. Sicer pa bo prestavljen le izid avgustovske številke pred Velikim šmarnom, ki pade na petek, Gorenjski glas bo zato izjemoma izšel v četrtek, 14. avgusta.

V letošnjem tretjem trimesečju bo tako izšlo 27 števil Gorenjskega glasa, od tega štirinajst torkovih in trinajst petkovih. Skupaj to znaša 6.290 tolarjev in tolikšna je trimesečna naročnina za podjetja, obrtnike. Seveda tudi za vse tiste, ki naročnine ne plačujete redno in imate pri nas dolg. Vsem posameznim naročnicam in naročnikom, ki naročnino plačujejo redno, namreč priznavamo 20 odstotni popust, kar pomeni, da zanje naročnina znaša 5.032 tolarjev. Položnice oziroma računi bodo za podjetja zapadli 19. julija, posameznim naročnikom pa šele 4. avgusta.

Vse več se vas odloča za mesečno naročnino, ki za redne plačnike znaša 1.677,60 tolarjev, za tiste, ki imajo dolg, pa 2.097 tolarjev. Položnica oziroma račun vam bo zapadel 21. julija. Za avgust vam bomo poslali novo položnico s prav takšnim zneskom in za september prav tako.

Napake se vselej dogajajo. Prosim, da nas pokličete, če se bo pripetila vam. Pokličete lahko naš naročniški oddelek na številko 04/201-42-41, lahko tudi tajništvo po telefonu 04/201-42-00.

Nagrade za Srečke prednosti

ŽIVILA

V petek, 11. julija 2003, je bilo žrebanje za imetnike Kartice prednosti, ki so od 1. januarja do konca junija 2003 osvojili najmanj 10 Srečk prednosti. Žreb Srečk prednosti je določil naslednje dobitnike nagrad:

Vikend v Londonu, Kompasov izlet za dve osebi, dobi Valentin Juranovič iz Ljubljane

Bone v vrednosti najvišjega nakupa, zabeleženega s Kartico prednosti od januarja do konca junija 2003 pa prejmejo: Nataša Černilec, Tržič; Marija Štamcar, Tržič; Igor Mravlja, Ljubljana; Vera Renko, Ljubljana; Marija Šarkezi, Murska Sobota; Marinka Majstorovič, Kranj; Naca Kadunc, Cerklje na Gorenjskem; Adela Pečar, Kranjska Gora, Vesna Županc, Kranj; Marija Bubalo, Tržič; Marjetka Krašek, Ljubljana; Irena Martinjak, Cerklje na Gorenjskem; Marjeta Lotrič, Mojstrana; Jernej Bizovičar, Kranj; Dušan Grašič, Kranj, Anto Marjančič, Kranj; Ana Kranjec, Ljubljana, Mladen Est, Ljubljana; Mojca Strith, Tržič; Ivanka Perko, Trzin, Slavica Fajon, Ljubljana; Helena Lukanc, Kranj; Tomaž Klarič, Ljubljana; Goran Inđić, Ljubljana; Alenka Gostinčar, Ljubljana

Izžrebancem čestitamo, vse imetnike kartice prednosti pa vabimo na osvajanje novih Točk prednosti in Srečk prednosti v prodajalnah Živila.

Projektov je za štiri milijarde

Trinajst partnerjev podpisalo dogovor o poslovnem sodelovanju za razvoj Kranjske Gore.

Kranjska Gora - Na pobudo sekcije hotelirjev in žičničarjev, ki deluje v okviru Lokalne turistične organizacije Kranjska Gora je bila ustanovljena delovna skupina na temo razvojnega projekta Razvoj turistične destinacije Kranjska Gora. Delovno skupino sestavljajo hoteli, društva, zasebniki, žičničarji in drugi, ki so pripravili seznam projektov na področju turistične infrastrukture, da bi pospešili razvoj turizma in dvignili kakovost zunajpazniške ponudbe v občini Kranjska Gora.

Tako so minulo sredo v hotelu Larix podpisali dogovor o sodelovanju 13 partnerjev, ki združujejo javni, zasebni in društveni interes pri razvojnem projektu. Nosilec razvojnega projekta je Lokalna turistična organizacija.

Kot je v nagovoru dejal kranjskogorski župan **Jure Žerjav**, je podpis pogodbe izjemno pomemben, saj gre za turistični razvoj Kranjske Gore. S temi projekti bodo kandidirali tudi za evropska sredstva in združeni imajo veliko več možnosti za uspeh. Po dolgem času se je v Kranjski Gori vendarle zgodilo, da so se zbrali vsi, ki živijo od turizma in podpisali dogovor o nadaljnjem sodelovanju in povezovanju. Zdej bo država objavila razpis za pridobitev sredstev iz strukturnih skladov, na

Podpis dogovorov o poslovnem sodelovanju trinajstih partnerjev, ki združujejo javni, zasebni in društveni interese pri razvojnem projektu.

razpis se bodo prijavi, projektno dokumentacijo pa bo treba oddati do septembra.

Razvojni projekt vsebuje izgradnjo športne dvorane, športnega parka in golfskega igrišča, tematske parke, naravno kopalnišče Jasna in ureditev prireditvenega prostora, kolesarsko stezo, ureditev Planice, posodobitev žičnic in vseslovenski pla-

ninski muzej v Mojstrani. Športno dvorano v vrednosti 600 milijonov tolarjev naj bi gradila občina, športni park športno društvo in zanj namenilo 400 milijonov, golfsko igrišče pa golf klub Kranjska Gora v vrednosti 300 milijonov tolarjev. Tematski park naj bi bil v domeni LTO Kranjska Gora, naravno kopalnišče turističnega društva,

kolesarsko stezo pa naj bi gradila Direkcija republike Slovenije za ceste. Za ureditev Planice naj bi poskrbel OK Slovenije, za žičnice RTC Žičnice in za planski muzej v vrednosti 400 milijonov tolarjev Planinsko društvo Dovje - Mojstrana. Vrednost vseh naložb je štiri milijarde tolarjev.

Darinka Sedej

Učilnica bo v knjižnici

V osnovni šoli Staneta Žagarja se že vrsto let potegujejo za boljše prostorske pogoje.

Kranj - V osnovni šoli Staneta Žagarja na Planini v novem šolskem letu pričakujejo okroglo 520 učencev. Število oddelkov se bo povečalo za enega, saj prihaja v šolo prva generacija "devetletkarjev".

Ravnatelj **Niko Slapar** pravi, da jim bo dodaten razred prvotincev še poslabšal že tako vpijočo prostorsko stisko. Rešitev, "da bi bilo enako slabo kot lani", vidijo v preselitvi knjižnice na hodnik v drugem nadstropju, knjižnico pa bodo med počitnicami preuredili za pouk.

Kljub temu pa se v šoli delnega dvoizemskega pouka še ne bodo otresli. Dva oddelka četrtilih razredov bosta v izmenah, dva oddelka tretjih razredov pa

v t.i. zamiku, v katerem se bo pouk začel ob desetih dopoldne.

Za nujno potreben prizidek imajo za zdaj le ustno obljubo kranjskega podžupana Štefana Kadoiča, ki je na zadnjem sestanku sveta staršev dejal, da ima mestna občina Kranj gradnjo v načrtu za leto 2006. Tedaj naj bi se šola končno znebila tudi povsem neprimernega "barakarskega" prizidka, katerega začasnost se vleče že v desetletja. **Helena Jelovčan**

O Mršaku na naslednji seji

Žiri - Že na prejšnji seji sveta so svetniki obravnavali spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin, ki obravnavajo predvsem problem obvoznice od cerkve proti Logatcu. **Ida Filipič Pečelin**: "V vmesnem času smo pridobili predhodne pogoje in soglasja, čez poletje pa bo odprta javna obravnava."

Sprejem sprememb in dopolnitev bo omogočal občini umestitev koridorja za cesto, čeprav načrta in denarja za to regionalne ceste v državnem proračunu ni. **Ida Filipič Pečelin** pojasnjuje: "Za aktiviranje Mršaka je potrebna prometnica, rang le-te pa je drugo vprašanje. V tem trenutku na tem delu ne moremo narediti nič, saj so tu kmetijska zemljišča. Tu moramo določiti prometni koridor, ni pa nujno, da bo tam regionalna." Nato je projektant **Miro Božič** predstavil študijo Mršaka z dvema nogometnima igriščema, bazenskim objektom, športno dvorano, letnim kopalniščem in varovanimi stanovanji.

Omenjeno študijo, izmed treh možnosti, je sprejel tudi odbor za šport. Menili so še, da je pomemben le dostop, in ne cesta. Kljub vsem pomislekom je občinski svet sprejel osnovni predlog za ureditev Športnega centra Mršak, nato pa so nato pa so sklenili, da bo javna razprava o obvoznici med 1. avgustom in 15. septembrom. **B.B.**

Nezakonitosti v proračunu

Mengeš - Proračunski nadaljevanji v Mengšu še ni videti konca. Župan je že na prejšnji seji napovedal, da bodo v občinski upravi preverili zakonitost proračuna, ki so ga skupaj z več kot sto dopolnili sprejeli po hitrem postopku.

Ugotovili so, da je sprejeti proračun v neskladju z zakonodajo, ki opredeljuje finance, zato so sklicali nadaljevanje sprejemanja proračuna za leto 2003, ki pa se je zaradi nesklepnosti končalo že po dvajsetih minutah oziroma se sploh ni začelo. Na seji je bilo namreč prisotnih zgolj pet svetnikov. Direktor občinske uprave **Dimitrij Kovačič** je razložil, da nekatera dopolnila pomenijo dobesedno kršitev zakonodaje, druga pomenijo zanikanje pogodbenih obveznosti občine ali črtanje postavk, ki jih na podlagi začasnega financiranja že izvajajo. "To lahko privede do odškodninske odgovornosti občine, nekatera dopolnila pa lahko pomenijo tudi nastanek materialne škode za porabnike proračunskih sredstev." Na podlagi teh ugotovitev so zaključili, da formalno v

občini sicer imajo proračun, ki pa je nezakonit. Enega od prisotnih svetnikov je ob tem zanimalo, koliko dopolnil natančno je v neskladju z zakonodajo. Predlagal je tudi, da bi ugotovitve zapisali. Župan **Tomaž Štebe** je pojasnil, da je očitna nezakonitost že to, da v proračunu ni razvojnih programov, saj je to obvezni sestavni del proračuna. "Sporno je tudi zniževanje sredstev na postavkah, kjer gre za izpolnjevanje zakonskih ali pogodbenih obveznosti." **Dimitrij Kovačič** je postregel z natančno številko - 31 dopolnil bi bilo lahko nezakonitih. V upravi so se zato odločili, da izvajanje proračuna zadrži, za naslednji teden pa skličejo izredno sejo, pred katero bodo svetniki ugotovitve o nezakonitostih v proračunu dobili tudi v pisni obliki. **Mateja Rant**

Poletni tabor za otroke

Radovljica - Klub radovljiških študentov in Mladinski svet Č' bela sta pripravila brezplačni poletni tabor za otroke, ki si ne morejo privoščiti počitnic na morju. Otroci so odšli v Ankaran minuli petek, domov pa so se vrnili v sredo. Poleg kopanja in raziskovanja bližnje okolice so od jutra do večera uživali tudi v različnih delavnica: športni, glasbeni, likovni, novinarski, dramski in plesni. Svoje izdelke so predstavili na zaključni prireditvi. Za otroke je skrbelo sedem vzgojiteljev, uživali so v igranju odbojke, neplavalci pa so lahko obiskovali tečaj plavanja. Klub radovljiških študentov pa želi z letovanjem polepšati počitnice tudi otrokom, ki bi zaradi finančne stiske morali počitnice preživljati doma. **R.Š.**

Rešitev je učinkovit program

Direktor Alpskega letalskega centra Lesce-Bled (ALC) Viljem Ekar ostaja v.d. direktorja. Nesoglasja med klubom in zavodom. ALC v rdečih številkah.

Radovljica - Leško letališče je na dobri lokaciji. Slednja bi mu skupaj z zanimivo in privlačno dejavnostjo lahko prinesla razvoj in uspešno poslovanje. Pa mu ga na žalost ne. Lansko leto je javni gospodarski zavod ALC končal v rdečih številkah. Trenutno stanje - pozitivna ničla. Poslovni rezultati so slabi, pravih načrtov za razvoj ALC še ni. Ne manjka pa nesoglasij in različnih interesov.

Sedanjemu direktorju **Viljemu Ekarju** se jeseni izteče mandat. Radovljiški občinski svet ga je na zadnji seji imenoval za vršilca dolžnosti direktorja do imenovanja novega direktorja. Na vprašanje, ali se bo potegoval tudi za drugi mandat, Ekar ni dal jasnega odgovora, dejal je le, da bo njegova odločitev odvisna od izida pogajanj. Na leškem letališču se ob tem omenja tudi ime sedanjega predsednika Aerokluba ALC. Omenjeni klub in javni zavod (ustanoviteljica ALC je radovljiška občina) ne najdeta skupnega jezika in slednjega nista našla niti pri odloku o preoblikovanju ALC, p.o., v javni gospodarski zavod. "V Aeroklubu so predlagali enako število glasov v upravnem odboru s strani občine, zaposlenih in članov ALC, zdaj pa ima od 11 glasov občina v upravnem odboru 6 glasov, Aeroklub 4 in zaposleni 1 glas. Težave nam povzročata tudi skupno poslovanje, saj imata Aeroklub in zavod skupni račun, kar ni dobro. Hodimo po robu

zakonitega. Poleg tega je treba upoštevati tudi dejstvo, da je bil do osamosvojitve delež subvencij 80-odstotni, zdaj pa je subvencij le še 12 odstotkov," je pojasnil Ekar. Občina je pred osmi leti vložila v javni zavod 37

hektarjev zemljišč, ALC, p.o., pa objekte, letala in opremo, ki so bili tedaj vredni 2,4 milijona nemških mark. Stališča Aerokluba je na seji predstavil svetnik in poslanec **Bogomir Vnučec** in dejal, da se v klubu ne strinjajo s tem, da ima občina večino glasov in se počutijo ogrožene, saj so pred leti vložili veliko sredstev, poleg tega s svojimi predlogi tudi niso sodelovali pri pripravi odloka. "V klubu želijo, da se tudi ob spremembi odloka ohrani razmerja. Občina se je izka-

štva, ki delujejo v ALC. Letos bomo letalskemu centru namenili 10,2 milijona tolarjev, odgovor na očitke o številu glasov pa je enostaven, saj mora ustanoviteljica (v primeru ALC občina) imeti najmanj polovico glasov. Naš cilj je oblikovanje skupine, ki bo pripravila nov program, z novim odborom pa bomo postavili nove temelje," je dejal župan **Janko S. Stušek**. Podžupan **Jože Rebec** pa je ob tem dejal, da je pri vodenju leškega letalskega centra preveč politike in

Kakovosten program je prihodnost letališča.

zala kot slab gospodar in škoda bi bilo, če bi sedanje premoženje leškega letališča izgubilo svojo vrednost. Občina ne sme biti pogostnik letališča," je dodal Vnučec.

Na seji je bilo slišati tudi kritike na račun pogoste nesklepnosti upravnega odbora. Lani se je sestel 17-krat, od tega je 5 sej zaradi nesklepnosti odpadlo. "Občina ne želi ogroziti obstoja letališča, podpiramo pa tudi dru-

da bi občina morala najti strokovnjake, ki bi bili pripravljeni delati za dobro ALC. Jeseni občinski svetniki pričakujejo program sanacije in delovanja ALC v prihodnje, veter sprememb naj bi prevetрил upravni odbor, dobili bodo novega/starega predsednika, občina pa mora poskrbeti, da bo ALC ostal nad gladino.

Renata Škrjanc,
foto: Tina Dokl

Naš potrošniški kredit je še vedno najcenejši!

EUR + 5,9 % s fiksno obrestno mero je še vedno zmagovita kombinacija. Vendar se bo potrebno kar obrniti, saj so količine kreditov omejene.

Ljubljana: 01/53 07 584, 53 07 590
01/23 06 362, 23 06 368
Maribor: 02/23 80 342, 23 80 340
Celje: 03/42 87 810, 42 87 802
Kranj: 04/20 13 890, 20 13 884
Koper: 05/66 34 870, 66 34 862

www.volksbank.si

Primerjalni izračun je narejen po javno dostopnih podatkih o potrošniških kreditih s fiksno obrestno mero na dan 1. 7. 2003.

Elektrivna obrestna mera za kredit v protivrednosti 1 mio SIT z ročnostjo 36 mesecev na dan 4. 7. 2003 znaša 6,58%.

VOLKSBANK
Zaupanje nas povezuje.

Volksbank - ljudska banka d.d. Ljubljana

DIALOG

SVET GORENJSKIH SINDIKATOV
Konfederacija sindikatov 90 Slovenije

Iz glasila članic Konfederacije Sindikatov 90 Slovenije

Poročilo o razvoju Slovenije

Politika govori drugačen, nam nerazumljiv jezik, med politiko in dejstvi je vse večji prepad.

Tako v uvodnem zapisu v poletni številki Dialoga pod rubriko o delu Konfederacije sindikatov 90 piše njen predsednik **Boris Mazalin**. V zapisu polemizira o odnosu slovenske politike do nekaterih življenjskih dejstev, na katera se sploh ne ali pa prepočasno odziva. Ves čas govori o napredku, po drugi strani pa Poročilo Urada za makroekonomske analize in razvoj o razvoju Slovenije za 2003 govori čisto drugače. Tako avtor navaja nekaj dejstev iz omenjenega poročila, ki se ujemajo z izkušnjami sindikata. Slednji dokazuje, da gre v Sloveniji za krog revščine, ki se napaja predvsem iz premajhne izobrazbe in pomanjkanja znanj. Poročilo pa o izobraževanju kot razvojnem dejavniku pravi: "Na področju izobraževanja in usposabljanja so zaznani kvantitativni premiki pri izobraževanju mladine, nezadostni pa pri izobraževanju odraslih in vseživljenjskem učenju. Izobrazbena struktura odraslih se sicer izboljšuje, ven-

dar pa razvojno kritični ostajajo nizka vključenost v izobraževanje, še vedno relativno nizek delež oseb s končano terciarno izobrazbo in nizka raven funkcionalne nepismenosti." Drugi preizkusni kamen so vlaganja v raziskave in tehnološki razvoj. Sindikati so v pogajanjih z vlado in delodajalci poudarjali, da od delavcev v podjetjih ni mogoče pričakovati prispevka k razvoju brez izdatnejših vlaganj v raziskave, tehnološki razvoj in inovacije. Povečevanje produktivnosti, ki temelji na zmanjšanju števila zaposlenih in vse daljšem delovnem času, nima prihodnosti. Takega mnenja je tudi urad za makroekonomske analize in razvoj. "Glede obsega vlaganj v raziskave in tehnološki razvoj in glede stopnje inovativnosti podjetij Slovenija v zadnjem letu svojega položaja ni izboljšala oziroma ga je še poslabšala." Poročilo opozarja še na povečanje razkoraka med Slovenijo in EU glede rabe interneta. Ta kazalec razvoja šepa

zaradi neustreznosti informacijsko komunikacijskega sistema, pa tudi zaradi "manjšega deleža populacije s terciarno (srednjo) izobrazbo". In spet smo pri pomanjkljivi izobrazbi ...

Nadute ocene vladajoče politike o nenehnem napredovanju Slovenije so v nasprotju s kritičnimi ugotovitvami omenjene-

ga poročila, ki jasno pravi, da v razvoju zaostajamo, zaostajamo celo za lastno strategijo gospodarskega razvoja. To trdijo v sindikatu že ves čas, tako trdi vse več strokovnjakov. Politika pa govori drug jezik, v katerem je celo zaostajanje, pomanjkanje, izkrivljanje mogoče razumeti kot uspeh.

Kdo odloča o bolniški odsotnosti?

V Dialogu je zabeležena izkušnja iz nekega podjetja, kjer je direktor delavce obvestil, da se morajo pred nastopom bolniške odsotnosti zglasiti pri pogodbenem zdravniku, da bo ugotovil zdravstveno stanje delavca in upravičenost do odsotnosti z dela. Sindikat je direktorja z dopisom obvestil o pristojnostih osebnega in pogodbenega zdravnika. Le izbrani osebni zdravnik je namreč pooblaščen, da ugotavlja nezmožnost za delo in druge razloge začasno zadržanost z dela do 30 dni. Osebni zdravnik lahko pooblastila, ki se nanašajo na diagnostiko in zdravljenje, prenese na ustreznega specialista, ne more pa prenesti na druge pooblastila za odločanje o začasnih odsotnostih z dela. Po zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja o upravičeni odsotnosti z dela lahko odloča le osebni zdravnik in nihče drug. Zato so vsakršna obvestila, ki zavajajo delavce, neveljavna in se nanje ni treba odzivati.

Kako do cenejšega letovanja?

Kako bomo preživel letni dopust, je odvisno le od nas samih, od naših finančnih zmožnosti, iznajdljivosti, morda od našega sindikata.

Časi, ko je bilo za družinsko letovanje delavcev poskrbljeno v sindikalnih in tovarniških domovih in prikolicah, so za mnoge le še spomin na ne tako davne, za delavce lepše čase. Tako v zapisu o družinskem letovanju piše **Jože Antolin**, ki

razglablja o nekdanji in sedanji družbeni skrbi za delavce. Danes mora vsakdo sam poskrbeti za svoje zdravje in potrebno delovno kondicijo. Skrbi za delav-

Jože Antolin

čevo zdravje, družino in počitek se je družba skoraj v celoti odrekla. Celo več, kljub plačevanju obveznega in dodatnega zdravstvenega zavarovanja si pravčasno in kvalitetne zdravstvene storitve privoščimo samo, če smo jih pripravljene dodatno plačati. Kaj pa nekdanje delavsko letovanje? Delavskih, sindikalnih in podjetniških počitniških objektov je le še za vzorec, ohranila so jih v glav-

nem podjetja, ki nekaj več dajo nase in na svoje zaposlene. Del odgovornosti za hudo osiromašenje te vrste družbenega standarda nosijo tudi sindikati, ki bi se morali po avtorjevem prepričanju odločneje upreti početju novodobnih managerjev. Kam so šla sredstva od brezglave odprodaje počitniških objektov, se marsikje ne ve. Vedo le to, da jih je ostalo zelo malo in da za letovanje v njih vedno bolj zaračunavajo ekonomske cene. V preteklosti pa so bili lastniki teh objektov večinoma delavci, saj jih je bila večina zgrajena z udarniškim delom, še več pa jih je bilo kupljenih s sredstvi, ki so se jim odrekli delavci, ko so jim izplačevali manjše plače, regrese ali za ta namen uporabili sindikalno članarino.

Kaj lahko storijo sindikati, da bo lahko več družin ceneje letovalo? V Svetu gorenjskih sindikatov so prepričani, da veliko. Poleg primarnih sindikalnih nalog (varstvo pridobljenih in uveljavljanje novih pravic) izvajajo tudi sekundarne, ki predstavljajo dopolnilni program

njihovega dela in zagotavlja tudi skrb za boljši delavski standard. Zagotavljajo več ugodnosti, od cenejših nakupov, najemanja ugodnih kreditov, solidarnostnih pomoči do cenejšega letovanja in preventivnega oddiha. Za organizacijo cenejšega in obročnega odplačevanja družinskega letovanja imajo svojo turistično agencijo Sindicom. Ta poleg klasičnega izbora turističnih aranžmajev vseh slovenskih turističnih agencij članom Sveta gorenjskih sindikatov zagotavlja različne dodatne sindikalne popuste, od 5 do 30 odstotkov. Letni znesek vseh odobrenih popustov se giblje med 20 in 30 milijoni, razen tega pa vsem gostom turistične agencije (članom in nečlanom tega sindikata) omogočajo 12-mesečno obročno odplačevanje izbranega turističnega aranžmaja.

Do letos je prek te turistične agencije letovalo več kot 13 tisoč družin, med njimi veliko takih, ki si brez sindikalnih popustov in daljšega obročnega odplačevanja ne bi mogli privoščiti letovanja.

Ugodnosti sindikalnega sklada

Letna seja skupščine sindikalnega sklada pri Svetu gorenjskih sindikatov je na predlog upravnega odbora potrdila programske usmeritve in finančni načrt za leto 2003. Med ugodnostmi, o katerih pišejo tudi v julijski in avgustovski številki Dialoga, navajajo zlasti cenejši nakup kurilnega olja, ugodna gotovinska posojila in 5 do 10. odstotni popust pri letovanju ter 33-odstotno subvencijo preventivnega oddiha.

O cenejši nabavi kurilnega olja (akcije potekajo vse leto) so predsedniki sindikatov podjetij obveščeni vsaka dva tedna. Možnosti ugodnejšega nakupa kurilnega olja imajo vsi člani Sveta gorenjskih sindikatov, ki lahko v tekočem letu naročijo največ do 3000 litrov kurilnega olja. Člani sindikalnega sklada ob tem lahko pridobijo tudi ugodno namensko posojilo. Podrobnejše informacije o tej akciji,

pa tudi naročilnico za dobavo kurilnega olja dobijo člani pri svojem predsedniku sindikata. Člani sindikalnega sklada pa lahko letos koristijo kratkoročne in dolgoročne ugodne kredite v višini 265 milijonov tolarjev. Sklad ta posojila regresira v višini 2-odstotne obrestne mere in plača zavarovanje posojila, pri dolgoročnejših kreditih pa posamezniku prispeva 4841 tolarjev za zavarovanje in plača stroške odobritve kredita. Vse informacije o tem lahko člani dobijo pri predsedniku svojega sindikata. Vsi člani sindikalnega sklada lahko vse leto koristijo 5-odstotni popust za letovanje v turistični agenciji Sindicom. Vse leto potekajo tudi preventivna okrevanja, razen v času zimskih in letnih počitnic. Predsedniki sindikatov podjetij so bili obveščeni o številu udeležencev za posamezni sindikat podjetja. Sindikalni

sklad za vsakega udeleženca prispeva tretjino cene preventivnega okrevanja. Navedene ugodnosti so vabljive, zato upravni odbor sindikalnega sklada vabi, da se v sklad vključijo tudi tisti sindikati, ki se doslej še niso.

Zdravniki zapuščajo navrtano ladjo

V komentarju **Borisa Mazalina** pod tem naslovom v Dialogu beremo, da se zdravniki po ostrih polemikah o plačah, dežurstvu in storilnosti ter zavračanju reforme ministra Kebrarja očitno odpravljajo na svoje. Svoje specialistično znanje želijo prodajati za veliko večji denar, kot jim to omogoča kolektivna pogodba, želijo se odpraviti v svobodni poklic, udinjali naj bi se bolničnicam in zdravstvenim domovom na stroške obveznega zdravstvenega zavarovanja, pa tudi kar zadeva delovne prostore, opremo in osebje. Oni bi prodajali le svoje delo, kar sicer ni sporno, to pa očitno želijo dobro zasoliti. Sedaj, ko se zdravstvena barka močno nagiba, zase iščejo nov delovno pravni status in se tako rešiti iz razmer, ki so jih sami doobra ustvarjali dolga leta. Tisti, ki barko navrta, že ve, kdaj jo je treba zapustiti. Sanje nekaterih o elitnem socialnem in ekonomskem položaju pa, kot kaže, pomaga uresničevati tudi sam minister za zdravje. Zastavlja se vprašanje, od kod denar za pričakovane visoke zaslužke zdravnikov specialistov. Iz obveznega zavarovanja, ki je vsak dan v večji krizi? Na to vprašanje sindikati pričakujejo korektno odgovore ministra za zdravje na seji Ekonomsko socialnega sveta. Bliža se čas, ko se bo beli zastor dvignil in bo treba sprevideti vso svinjarijo v zdravstvu. Kaže, da se že vsa leta namenoma govori o ohranjanju pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, po drugi strani pa se v istih krogih pripravljata scenarij zmanjševanja pravic. Po mnenju nekaterih zdravniških krogov in prostovoljnih zavarovalnic, ki so razočarani nad počasnostjo in obsegom privatne prakse in zasebnega zavarovanja, je treba ljudi na nek način prisiliti, da zapustijo sistem solidarnosti in obvezno zdravstveno zavarovanje in posežejo po zasebnih storitvah in zavarovanjih. Joka-jo o prešibkih zasebnih sredstvih, kar duši zasebno pobudo in ne daje kvalitetnih storitev. Kaj bi takšni scenariji pomenili za zdravstveno oskrbo državljanov in njihove žepe, je odprto vprašanje, na katerega naj bi odgovor dala napovedana reforma, piše avtor komentarja. Vse bolj je na dani, da bo odgovor za državljanje negativen. Pobudo o uvedbi svobodnega poklica zdravnika specialista so namreč podprli tudi predstavniki ministrstva za zdravje, ki odgovor najbrž poznajo.

Marmorjevi delavci v Svetu gorenjskih sindikatov

Sindikat Marmor Hotavlje vstopa v članstvo Sveta gorenjskih sindikatov. Polnopravno članstvo je začelo teči s 1. junijem 2003. S tem dnem bo sindikat Marmor Hotavlje začel izvajati vse svoje dolžnosti do Sveta gorenjskih sindikatov, vsi člani pa bodo lahko koristili njihove usluge. Takšen je bil sklep izvršnega odbora sindikata Marmor Hotavlje. Člani sindikata so spoznali, da je danes potrebna učinkovita medsebojna povezava in se zavedajo, da se tudi v dobro stoječih podjetjih lahko kaj hitro zalomi. V prispevku, ki govori o novih članih Sveta gorenjskih sindikatov, pišejo o tem, kako je organiziran Svet gorenjskih sindikatov, kako deluje, kaj zagotavlja svojim članicam in članom na področju uveljavljanja pravic delavcem. Gre za članstvo v uveljavljeni gorenjski delavski organizaciji, ki s strokovnim delom učinkovito varuje in uveljavlja delavske pravice ter zagotavlja vrsto še vedno dobrodošlih ekonomskih ugodnosti ter za te namene združuje najmanjši delež sindikalne članarine. Svet gorenjskih sindikatov sodeluje v delu Konfederacije sindikatov 90 in pri njej organiziranih sindikalnih dejavnosti, kjer s svojimi pobudami in predlogi vplivajo na urejanje tistih pravic delavcev, ki se skupno urejajo na državni ravni.

Ko ni več denarnega nadomestila

Izguba zaposlitve je za vsakogar velik šok in ko mineta začetna bes in žalost, začne človek misliti na prihodnost.

V rubriki pravni nasveti **Nežka Šturm** piše o možnostih, ki jih ima delavec, ko izgubi zaposlitev in ne najde novega dela. V tem primeru mu ostane zavod za zaposlovanje. V pravnem nasvetu piše o pravici do denarnega nadomestila, ki traja od treh mesecev do dveh let, odvisno pač od tega, kako dolgo je bil delavec pred uveljavitvijo te pravice zaposlen oziroma si je sam plačeval prispevke za primer brezposelnosti. Ko preteče tudi ta (kratek) čas in si brezposelni ob pomoči zavoda za zaposlovanje še vedno ni našel drugega dela, lahko uveljavi pravico do denarne pomoči.

V katerih primerih so brezposelni upravičeni do te pomoči (merilo je dohodek na družin-

skega člana, ki ne sme presegati 80 odstotkov zajamčene plače), kaj vse šteje v dohodek, kako je z roki prijavljanja na zavodu za zaposlovanje, kako je z denarno pomočjo pripravnikov, ki so delali za določen čas, o obveznostih brezposelnih, ki prejemajo denarno pomoč, do zavoda za zaposlovanje, o trajanju denarne pomoči si lahko bralci natančno preberejo v pravnem nasvetu pod naslovom Kako preživeti, ko ni več denarnega nadomestila. Ko preneha tudi denarna pomoč za brezposelne, pa slednji uveljavljajo pravice po zakonu o socialnem varstvu prek centra za socialno delo. Kdaj je nekdo upravičen do socialne pomoči, prav tako piše v pravnem nasvetu v poletni številki Dialoga.

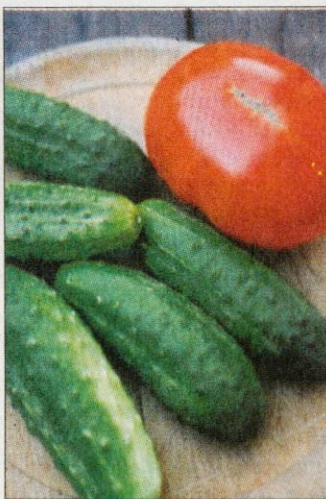
VSEENO, ČE NI VSAK DAN POTICA

Sezona kumaric je tu

Za vas izbira Danica Dolenc

Tako sem si že zaželela kumarične solate s krompirjem, da sem si jih kar dva dni skupaj pripravljala. Take z mlado čebulico, česnom, poprom in kislo smetano. Nebeške so bile! No, še boljše bi bile, če bi imela pri roki pravo, gosto bučno olje, naravnost iz Prekmurja. Naša mama je pogosto pripravljala kumarice v omaki in pire krompir zraven. Rada je rekla, da so kar "žametne". Če je pa napravila še kakšne polpete zraven, smo imeli pravi hišni praznik. S kakšnimi nadevanimi kumaricami se ni ukvarjala, le tako jih je pripravljala, da so ji vzele kar najmanj časa. Gospodinjne kumarice v omaki pripravljajo na različne načine, vsi so si pa

zelo podobni. Prav tako solate. Res pa je, da se jih zlepa ne naveličaš. In tudi zdrave so. Posebej jim gre zahvala, ker pridno odvajajo vodo iz telesa, kar je zelo pomembno za srčne in ledvične bolnike. Če pijemo po požirkih sveže iztisnjen kumarični sok, bomo iz telesa izločili nakopičeno žlindro in strupene snovi ter očistili kri. Če bomo jedli kumarično solato, bo odvajanje mehko, gladko. In ne nazadnje, sveže kumarice naj pridno uživajo sladkorni bolniki, ker znižujejo sladkor v krvi. Pa še za lepoto lahko poskrbimo z njimi. Marsikateri nadležni kožni izpuščaji se pozdravi, če v sezoni kumaric pridno posegamo po njih.

Kumare v omaki po dolensko

Za 4 osebe potrebujemo 2 večji kumari, malo čebule, paradižnikovo mezgo, sol, poper, malo kisa in maščobo.

Kumare olupimo in naribamo na koleščke, jih solimo in pustimo stati 15 minut. Medtem pripravimo prežganje. Na vročem olju prepražimo malo čebule, dodamo malce moke in paradižnikovo mezgo. Med mešanjem zalijemo in pustimo prežganje prevreti, nato dodamo kumare. Omako še solimo po okusu in popravo, na koncu dodamo žličko kisa. Po desetih minutah je jed narejena. Zraven se dobro poda pire krompir.

Nadevane kumare

Kumare lahko nadevamo z dušenim rižem ali s praženimi gobami ali pa s prepraženimi mesnimi ostanki oz. z mletim mesom. Najbolj uporabne so srednje velike kumare, ki jih olupimo, izdobljemo, osolimo, nadevamo in dušimo v paradižnikovi ali koprnini omaki do mehkega. Serviramo jih kot prilogo k mesu ali jemo same kot predjed.

Kumare lahko nadevamo tudi surove. Olupimo jih, izdobljemo, osolimo in pustimo stati dobro uro. Nato jih odcedimo, popopravo in zabelimo z oljem in s kisom ter nadevamo z različnimi nadevi. Na primer grah ali cvetove cvetače skuhamo v slani vodi, ohladimo, zmešamo z majonezo ter s tem nadevamo kumare. Ali pa za nadev uporabimo dobro skuto; pretlačimo jo in zmešamo s poljubnimi zelišči, kot so drobnjak, peteršilj, dodamo sesekljano mlado čebulo, sesekljan koromač in podobno. Dobro se v ta nadev podata tudi strt poper in kumina.

Kumarična solata

Kumare olupimo in jim odrežemo grenke konce, potem pa jih naribamo na tanke rezine, posolimo in obtežene postavimo na hladno. Čez nekaj časa jih dobro ožmemo, jim dodamo na rezance zrezano čebulo, jih zabelimo z oljem, okisamo ter potresemo s poprom. Lahko dodamo še žlico kisle smetane.

Žar mojster 2003

Okus, vonj, izvirnost in lepota

Naslov prvega Žar mojstra si je prislužil Lojze Podbregar iz Velenja. Tekmovanje v peki jedi na žaru bi v lhanu lahko postalo tradicionalno.

Ihan - V soboto je bilo v okviru veselice, ki jo že tradicionalno organizira PGD Ihan, prvič na sporedu tudi državno tekmovanje v peki jedi na žaru. Med enajstimi sodelujočimi je petčlanska komisija izbrala tri najboljše, med katerimi je le enemu pripadel laskavi naslov Žar mojster 2003.

Vajeni smo, da so na veselicah tako ali tako najbolj značilni vonji prav tisti, ki prihajajo z žara. Čevapčiči, pleskavice, ražnjiči, kotleti ... in podobne mesne dobrote dobro nasitijo pa tudi njihova peka ne potrebuje preveč časa. Uro in pol časa pa so tokrat imeli na voljo udeleženci tekmovanja za prvi državni naslov Žar mojster 2003. Pomerilo se je enajst pekov, tako kuharjev po stroki kot "laičnih" domačih mojstrov žara. Od enajste do-

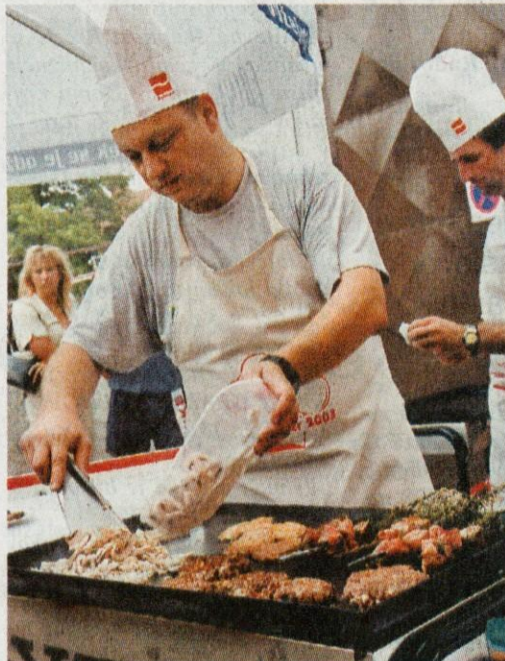

Strokovna komisija je zelo zavzeto opravljala svoje delo.

poldan pa do poznega popoldneva so se rosnih čel za žarom drug za drugim trudili peki (ženske, kje ste?) in eni na bolj drugi manj izviren način pripravljali žar pojedine za petčlansko strokovno žirijo, ki je pod vodstvom strokovnjaka za prehrano, Tomaža Vozlja, člana Sekcije kuharjev in slaščičarjev Slovenije, z izostrenimi čutili za okus, vonj in vid preverjalo njihove umetnine z žara. Organizatorji so v sodelovanju s pomočjo tamkajšnje farme poskrbeli za primerno meso in mesne izdelke (svinjina in juneče meso) in osnovne surovine za peko, medtem ko so dodatke, na primer zelenjavo tekmovalci prinesli s seboj.

Stroga žirija je ocenjevala nastop pekov v celoti, od osebne urejenosti, priprave delovnega mesta do spretnosti pri delu z žarom in porabljenega časa za peko. Največ točk je seveda prineslo napečeno, pri čemer so ocenjevali izvirnost jedi, izgled, vonj in okus jedi. Tekmujoči so se dela lotevali različno, nekateri so pripravili zgolj čevapčiče ali kotlete, drugi krožnike napolnili s številnimi dodatki (opazno veliko je bilo zelenjave, popečenih paprik in šampinjonov, paradižnika, kumar, čebule...)...

Ob žar mojstru Lojzetu Podbregarju iz Velenja, sta se na zmagovalni oder zavihetela še Gregor Koracovič iz Trzina in Simon Rednak iz Žalca. Tekmovanje je uspelo in ni skrbi, da v prihodnje ne bi preraslo v tradicionalno. **Igor Kavčič**

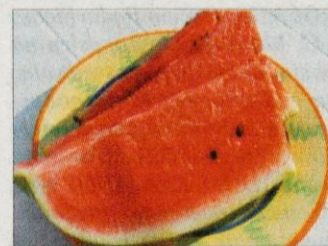

Boljši krožnik jedi na žaru vsebuje tudi zelenjavne priloge, popečene šampinjone naprimer.

Slastna poletna osvežitev

Lubenica nas poživilja, čisti črevesje, zdravi ledvice, preprečuje nastanek holesterola, iz organizma odplakuje zastale snovi in "stušira" telo od znotraj. Kljub veliki vsebnosti vode vsebuje tudi zdravilne snovi: likopen zmanjšuje možnost pojava rakastih celic.

Lubenica je eden najbolj vodnatih sadežev. Sočna je, sladka, okusna in polna poživiljajoče žive vode. Poleg osmih odstotkov sladkorjev, vsebuje vitamin C in nekaj vitaminov skupine B, nekaj beta karotena, med rudninami večje količine kalija, manjše kalcija, fosforja in železa. Hranilne snovi imajo tudi užitne peške. V zadnjih letih postaja vse bolj cenjena zaradi likopena, rdečega barvila, ki ga vsebuje tudi paradižnik in sodi tako kot beta karoten med karotenoide. To so rastlinska barvila, ki delujejo antioksidativno in spodbujajo tvorbo celic, ki ščitijo telo pred majčkenimi vsiljivci. Likopen nevtralizira tudi proste radikale, zmanjšuje možnost poškodb dednih zapisov celic, s tem pa tudi nastanek rakavih obolenj. Lubenica zdravi ledvice in čisti sečne poti. Kot diuretik zelo dobro vpliva na peristaltiko in pospešuje prebavo. Če jo poleti redno uživamo, vsaj en ali dva obroka na dan, se debelo črevo počasi očisti starih odpadkov, ki se še niso uspeli izločiti. Zara-

le, zmanjšuje možnost poškodb dednih zapisov celic, s tem pa tudi nastanek rakavih obolenj.

Lubenica zdravi ledvice in čisti sečne poti. Kot diuretik zelo dobro vpliva na peristaltiko in pospešuje prebavo. Če jo poleti redno uživamo, vsaj en ali dva obroka na dan, se debelo črevo počasi očisti starih odpadkov, ki se še niso uspeli izločiti. Zara-

di čistilnega delovanja pomaga tudi pri revmi in artritisu, saj pospešuje izločanje sečne kisline iz telesa, ter preprečuje nastanek holesterola. Ob navdušenju nad njeno zdravilnostjo pa Dario Cortese v knjigi *Sadje* opozarja, da je vseeno potrebno paziti na mero, saj lahko večje zaužite količine pri občutljivih ljudeh zaradi grenkega kurkubitacina povzročijo slabost, prebavne motnje in drisko. Uporabna je tudi zelena lupina. Iz njih v sokovniku iztisnete sok z izrednim diuretičnim delovanjem in rudninskim bogastvom. **K.D.**

JEREB, d.o.o., LUČINE 30, Gorenja vas
tel.: 04/51-57-110, gsm: 041/833-088
e-pošta: jereb.doo@siol.net

GARDALAND: 25.7, 2.8, 15.8, cena: 9.400 SIT
ORLOVO GNEZDO: 16.8, cena: 6.100 SIT
PASSAU, DONAVA, LINZ: 9, - 10.8, cena: 23.400 SIT - 1x polpenzion
ŠVICA: 14, - 17.8, cena: 67.800 SIT - 3x polpenzion
OKTOBERFEST: 20.9, cena: 7.900 SIT
KORZIKA IN SARDINIJA: 26, - 30.9, cena: 89.900 SIT - 3x polpenzion + 1x nočitev na ladji
BENETKE IN LAGUNA: 3.10, cena: 9.600 SIT - vključen ladijski prevoz na otoke
DOLGA POTOVANJA Z AVTOBUSOM: MAROKO 1, - 16.9, cena: 234.000 SIT - 14x polpenzion
Za naročnike Gorenjskega glasa nudimo 5% popust.

KRUN

PRODAVA IN SERVIS FOTOKOPIRNIH STROJEV,
PISARNIŠKI MATERIAL IN OPREMA, d.o.o.
Koroška 35, 4000 KRANJ
tel.: 04/2360 750, fax: 04/2360 751
gsm: 041/664-558

**KAR LAHKO KUPITE DANES,
NE ODLAŠAJTE NA JUTRI.
PESTRA IZBIRA IN ZELO
UGODNE CENE.**

Zvezki A4	99,00 sit
Tempera	999,00 sit
Vodenke	369,00 sit
Barvice	219,00 sit

in še in še...

Vsi obsiskovalci se lahko udeležite nagradnega žrebanja.

Vse kupce čaka prijetno presenečenje.

Izognite se gneči konec avgusta in kupite šolske potrebščine čimprej.

ZBIRAMO NAROČILA ZA ŠOLSKE UČBENIKE IN DELOVNE ZVEZKE.

★
080 22 66

Hitro, enostavno in brezplačno naročanje kurilnega olja.
Z Magno dobite več ... možnost plačila do 9 obrokov.

PETROL d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1527 Ljubljana

PETROL

Fatamorgana

od 16. 7. do 23. 7. 2003

SAMO 849.-
Masa za čevapčiče, pakirano, cena za kg
MDK, Kočevje; Košaki, Maribor; ABC Pomurka
International, Murska Sobota; MIP, Nova Gorica

SAMO 98.-
Frupi Fora pomaranča, grenivka, 1.5 litra
Vital, Mestinje

SAMO 85.-
Zdravilna mineralna voda
Jožefov vrelc, 1 liter
Mercator

SAMO 299.-
Breskve, cena za kg
Mercator

Akcijska ponudba velja v vseh Mercatorjevih in franšiznih prodajalnah od 16. 7. do 23. 7. 2003 oziroma do prodaje zalog. Cene so v SIT. • Poslovni sistem Mercator, d.d., Dunajska 107, 1000 Ljubljana.

Brez dvoma **Mercator najboljši sosed**

Konec tedna v etno jazzu

Danes uživamo že v četrtem petku, ko nas razveseljuje in crklja mednarodni multikulturni Festival Carniola. In gotovo je že vsem jasno, zakaj mednarodni - zaradi več kot 500 nastopajočih iz desetih držav. Zakaj pa multikulturni? Ker ponuja nekaj za vsakogar, raznovrstne kulturne predstave, dejavnosti za najmlajše in dogodke za (naj)starejše. Organizator Art center, skupaj s Centrom mladih, je za četrti konec tedna festivala pripravil teden slovenskega etno jazzu.

za malčke in mlade po srcu ...

Včeraj so jedro Kranja in srca obiskovalcev na vrtu gradu Khislstein poživili **Norwich puppet theatre** z lutkovno predstavo Harlekin v težavah, nocojšnji večer pa na Maistrovem trgu za najmlajše pripravljajo ulično predstavo **Cirkus bambino Teatra Cizamo**. Sobotno dopoldne bo, kot vsakič skupaj z Združenjem staršev in otrok Kranj, namenjeno ustvarjalnim delavnicam na Pungertu.

za malce starejše ...

Včeraj sta na vrtu gradu Khislstein v plesni predstavi Občutno občasno blestela **Matej Kežar in Gregor Luštek**, predstavnika mlajše generacije slovenskih plesnih ustvarjalcev, ob pol enajsti pa so na Pungertu v letnem kinu predvajali kulturni, tokrat ameriški triler. Jutri dopoldne ne zamudite še Odisejeve sobotne sreče, ko na Maistrovem trgu predstavljajo posamezne slovenske in svetovne destinacije skupaj z značilno kulinariko.

in koncerti?

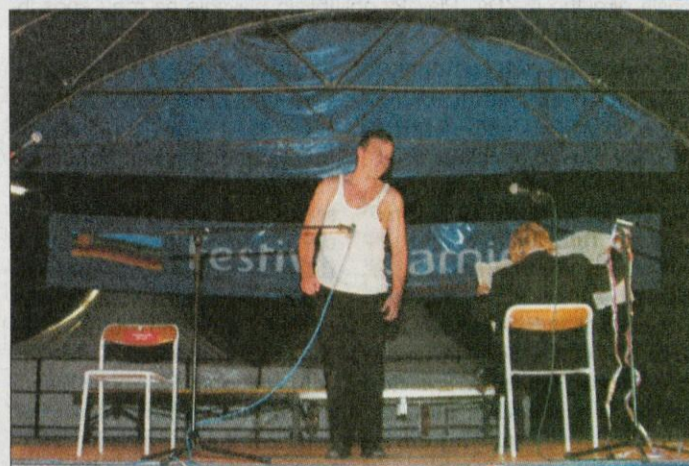
V četrtem tednu se nam nocoj na Pungertu obeta **jazz koncert** koruške skupine **Jazoo**, ki obenem poteka tudi v sklopu tretjega Kranjskega jazz festivala. Mešanica rock, etno, jazz, fusion in ambientalne avtorske instrumentalne glasbe je plod večletnih izkušenj, ki so jih člani nabrali v različnih skupinah: Xenophobia, Histeria, Herald IV, Abadon, Društvo Mrtvih Pesnikov, Planet Groove ...

Za jutrišnji večer pa na vrtu gradu Khislstein organizatorji obljublajo dva etno jazz koncerta - **Aleksandre Tehovnik & Company** in za njimi še **Brine in String.sov**. Zveneča imena torej obetajo prijeten večer ob malce posodobljeni slovenski ljudski glasbi.

prihodnji teden madžarski vikend.

Čez teden dni v Kranj prihajajo madžarske melodije. V petek bo Skupina Szil predstavila tradicionalne madžarske plesne, v soboto pa naši boki ne bodo ostali ravnodušni ob nastopu hip hop skupine Hatshow Sor, ki bo s seboj pripeljala še DJ-ja Dugója in gosta MC-ja Ryza ter skupino breakdancerjev Sonic Force Crew. Seveda bo poskrbljeno tudi za malčke z lutkovnimi predstavami in delavnicami, za starejše pa znova z letnim kinom, gledališko predstavo Maestro (Improliga) in z uličnim gledališčem. Vendar bomo ob koncu prihodnjega tedna šele na polovici festivala! **MoJcA Ocvirk**

www.FestivalCarniola.com

Valter Dragan in Matjaž Javšnik v črni komediji Pitje po Evropi, ki sta jo doslej odigrala že več kot 170-krat. Foto: Bojan Okorn

Matjaž Javšnik v akciji na četrtkovi predstavi Pitje po Evropi. Malo za šalo in malo zares pravi, da bo počitnikoval v Piranu. In obiskoval Valterja na Krku, ali pa bosta skupaj na Svetem Petru uživala v sončnih zahodih ...

Foto: Bojan Okorn

Glasba je najbrž enkratni primer, da bi lahko bila - če ne bi izumili jezika, izgovarjave besed, analize idej - komunikacija duš.

Spet najdeni čas, Proust, Marcel

Valter Dragan je med predstavo poskrbel, da smo se spomnili naslova črne komedije.

Foto: Bojan Okorn

Urednica strani: Daša Rankel
Novinarja: MoJcA Ocvirk,
Gregor Bauman
Oblikovanje: SKUPINAsam
www.FestivalCarniola.com

Nagradna igra

Katera hip hop skupina bo nastopila prihodnjo soboto?

1 - Murat&Jose
3 - Edo Maajka

2 - Hatshow Sor

Označite pravi odgovor in izrezek na dopisnici s pripisom 'za nagradno igro' pošljite na naslov: Art center, Glavni trg 20, 4000 Kranj. Dopišite svoje ime in priimek, naslov, pošto ter e-naslov, če želite prejeti obvestila Festivala Carniola. Na koncertu skupine Laibach bomo med prispelih dopisnicami izžrebali srečneža in ga za pravi odgovor nagradili. Zavod za mladinski turizem ZMT namreč podarja potovanje v vrednosti 45.000 sit.

V soboto smo izžrebali novo srečnico, ki bo z ZMT odpotovala na lepše: Petra Zupan iz Kranja.

www.FestivalCarniola.com

Brina & String.si

Slovenska ljudska pesem, predvsem času prilagojena različica pristnih starih napevov, v zadnjem času v našem prostoru doživlja svojevrsten preporod. Če smo še pred kratkim lahko sledili le redkim, a večinoma prezrtim poskusom nekaterih entuziastov, je razpršeno obdobje postmoderne pesenitve s preštevilnimi modificiranimi pojmovanji starodobnega izročila.

V naš prostor se je, sicer z zakasnitvijo, ponovno naselil sveži vonj "folk revivalizma", ki je zvočne artefakte ponudil v nekoliko bolj prijazni, prearranzirani različici. Walter Benjamin je nekoč zapisal, da je bila umetnost sprva ujeta med rituale, ko pa je izgubila lastno avro, se je spremenil njen funkcionalni kontekst in mogoče jo je bilo reproducirati. S tem je sicer izgubila svoj primarni izraz, a je bila zaradi prilagoditve aktualnemu času dostopna širši javnosti. In sad takega razmišljanja so številne posodobljene verzije tradicionalnih viž, ki jih izvajajo sodobni ljudski godci.

Tako se prek izvajalcev, ki izročilo prilagodijo svojim sposobnostim in času, ljudska glas-

ba vzpenja iz getoizirane cone in postaja obče prepoznavna. Nekateri folk puristi sicer temu oporekajo, vendar bodo najverjetneje sprejeli dejstvo, da se lahko tudi preko retro glasbenega žanra približamo avtohtonosti.

Ta sublimni revival je nedvomno uspel zasedbi Brina & String.si. Dejansko je krivec tega projekta Brinina mama Eka Vogelnic, ki je dolgo časa zbirala pozabljene in zapostavljene ljudske napeve, zlasti tiste, ki jih je v prejšnjem stoletju zapisal Stanko Vraz. Bogato gradivo je dala v obdelavo skladatelju Vladu Batisti, ki jih s sodobnim aranžerskim pristopom predelal in prilagodil svoji zasedbi. Kljub dejstvu, da se je na večini materiala nabral prah pozabe, so glasbeniki izziv sprejeli z vsem dolžnim spoštovanjem in pesmim pretanjeno vtisnili mladostni pečat. Kompleksna tekstovno-harmonična osnova v njihovi izvedbi lahko dobi dojemljivo obliko in se uspešno izogiba zanki, ki jo občasno zaznamo v podobnih projektih. Ostane namreč ljudska, torej preprosta.

Gregor Bauman

Na vrtu gradu Khislstein je program festivala poskrbel za gnečo. Se najdete na fotografiji?

Tedenski Carnioloskop

Naj vam namignemo, kako do zabave, sreče in romantike.

Kako do ... ?	vodnar	oven	bik	dvojčka	rak	lev	devica	tehnica	škorpijon	strelac	kozorog	ribi
Zabave	[Icons]											
Sreče	[Icons]											
Romantike	[Icons]											

koncert etno, folkloro otroški program film jazz gledališče

Capoeira - brazilski bojni ples na ulicah Kranja. Foto: Bojan Okorn

Foto tedna

Napovednik

4. teden festivala
Slovenski etno jazz

17.-19. julij	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA
KHISLSTEIN	18:00 otroška predstava 21:00 Občutno občasno, plesna predstava		21:00 Aleksandra Tehovnik & Company, etno koncert 22:00 Brina & String.si, etno koncert
PUNGERT	22:30 filmski večer	21:00 Jazoo, jazz	10:00 otroške delavnice
MAISTROV TRG		19:00 ulično gledališče	9:30 Odisejeva sobotna sreča

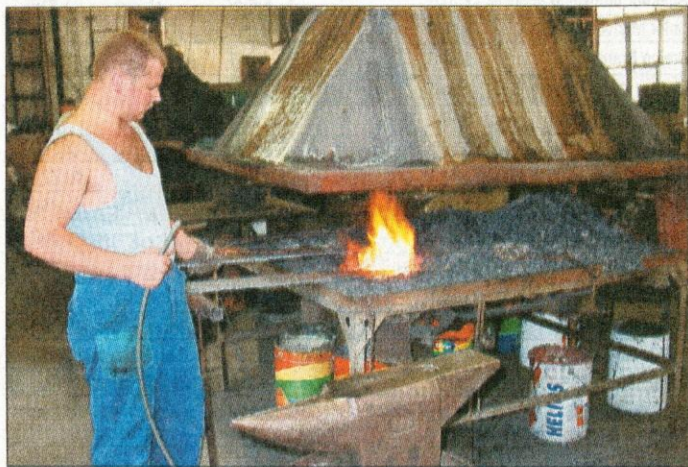

Uko Kropa ostaja kroparski

Večinski lastnik podjetja Uko Kropa je radovliški Rubico. Sanacijski program daje prednost domačemu trgu. Trenutno imajo dovolj naročil. Poslovanje že ustvarja dobiček.

Kropa - Kroparskemu podjetju Uko je še lani slabo kazalo, nekateri so celo govorili o zatonu kroparske tradicije, drugi pa omenjali tujega lastnika. Lansko pomlad je večinski lastnik postalo radovliško podjetje Rubico, ki ima v lasti 70-odstotni delež, preostalega pa sedanj in bivši zaposleni. Ob zamenjavi lastnika je imelo podjetje 10 milijonov tolarjev izgub.

S sanacijskim programom je novemu vodstvu uspelo odpraviti izgubo, povečati proizvodnjo in dati prednost domačemu

trgu, saj je bilo podjetje v preteklosti večinoma vezano na dodelavne posle za nemškega naročnika. Zaradi recesije v

Nemčiji se je leta 2001 promet zmanjšal za 30 odstotkov, lani pa še za dodatnih 20 odstotkov. Sanacijski program ni predvideval odpuščanj, v podjetju pa je zdaj zaposlenih 21 delavcev, od tega 16 kovačev. Vodenje podjetja je prevzel domačin **Tomaž Peternel**, ki je bil že pred tem član nadzornega odbora Uka Kropa, domačin je tudi komercialni direktor **Tomi Kržišnik**, tehnični vodja pa je **Tomaž Ribič**. Razširitvi proizvodnje so doslej namenili 3 milijone tolarjev in uredili večji prostor za izdelavo kovanih balkonskih ograj večjih dimenzij. Izdelujejo 400 različnih kovanih izdelkov; okrasnih predmetov, svetilk, ograj, vrat in unikatnih izdelkov. Tuji trg (Nemčija, Hrvaška, Švica) predstavlja le 14 odstotkov celotne prodaje, kar je okoli 18 milijonov tolarjev, ostalo je prodaja na domačem trgu. "Večje naročilo javnih svetilk in ograje imamo

za občino Železniki, sledijo Radovljica in krajevna skupnost Kropa ter več individualnih naročnikov. Poslovni rezultati se počasi izboljšujejo in blagovna znamka spet pridobiva na svoji prepoznavnosti. Slednjo spodbujamo tudi s kovaško kolonijo, na kateri poleg kovačev sodelujejo arhitekti in oblikovalci. Naša prednost je zagotovo kakovost, saj so izdelki večinoma ročno izdelani, skrbimo pa tudi za kakovostna oblikovanja. Seveda pa moramo slediti razvoju in zahtevam časa, izdelki potrebujejo svežino in nove oblike, vendar le ob upoštevanju tradicije, ki naj bo prenos ognja in ne varovalka pepela. V prihodnje želimo, da bi vsak kupec našega kovanega izdelka ob nakupu prejel certifikat, ki bi potrjeval kroparsko tradicijo," je povedal Peternel.

Z naročili so trenutno zadovoljni, saj jih imajo toliko, da morajo delati tudi ob sobotah in

po dolgem času niso odvisni le od slabo plačanega izvoza. Polovico odhodkov predstavlja plače zaposlenih, izplačali so prvi del regresa, konec leta bo sledilo še izplačilo drugega. "Odpuščali ne bomo, zagotovo pa bomo še koga zaposlili. Upam, da se bo z uvedbo kovaškega programa v jeseniški kovinarski šoli zmanjšalo tudi sedanje pomanjkanje kvalificiranih kovačev, seveda pa bomo morali mladim ponuditi izziv v samem delu in ustreznem plačilu," je pojasnil Peternel. Postopno se bodo lotevali tudi posodobitve stare strojne opreme, uredili bodo predstavitevno

delavnico ročnega kovanja in pripravljajo se na resnejše sodelovanje s koroškimi partnerji. V prvi polovici letošnjega leta je podjetje ustvarilo za 60 milijonov tolarjev prihodkov in 7 milijonov tolarjev dobička, letos pa načrtujejo 130 milijonov tolarjev prihodkov. "Ohraniti želimo unikatnost ročnega kovanja in dolgoletno znanje, nove možnosti se nam odpirajo z vstopom v Evropo, poskrbeti moramo za uveljavitev blagovne znamke. Naša ambicija je postati vodilno slovensko podjetje za izdelavo kovanih izdelkov."

Renata Škrjanc, foto: R. Š.

Svetovna prepoznavnost znamke Tresor

Bled - Minuli petek so v središču Bleda, na Cesti Svobode, odprli prodajalno Tresor, ki je hkrati tudi ime nove blagovne znamke Zlatarne Celje. Slednjo odlikuje nov pristop do kupca, v prodajno-razstavnem prostoru pa se tradicija spogleduje s prihodnostjo.

Blejska **Davorina Pirc** se je pred tremi leti, ko je v bližini Festivalne dvorane odprla Hišo zlata, odločila za sodelovanje z Zlatarno Celje, za drugi korak pa se je odločila skupaj z znano zlatarsko družino Široka, ki je bila desetletja znana po svoji prodajalni v zgradbi restavracije Park. Požar jim je pred časom povsem uničil lokal in tedaj je začela zoreti misel o njegovi obnovi, ki bi bila vsebinska nadgradnja prejšnje. "Z zdaj že pokojnim zlatarjem Širokom smo se odločili, da v prostoru, ki je bil dolga leta namenjen zlatarski dejavnosti, in je bil

pomemben del blejske promenade, to tradicijo nadaljujemo. Kupcem želimo ponuditi vrhunsko kakovost izdelkov in oblikovanj, zamisel pa smo uresničili z novo blagovno znamko Tresor, ki hkrati označuje prodajalno in nakit," je povedala Pirčeva.

Blagovna znamka Tresor naj bi bila zakladnica novih drznih zamisli odličnih oblikovalk nakita **Helene Umberger**, **Zdenke Šamec**, **Petre Bole** in **Lare Bohinc**, ki bo po izteku pogodbe za blagovno znamko Cartier začela oblikovati briljantni nakit Zlatarne Celje. V blejskem Tresorju bodo imeli

Odprtje Tresorja je zaznamoval nastop odličnih glasbenikov violinista in violončelista Sandorja in Adama Yavorkaya, na sliki v ozadju Davorina Pirc, predstavnica Zlatarne Celje.

prednost izdelki lastnega oblikovanja, posebnost ponudbe so tudi izdelki, ki zaznamujejo blejsko zgodovino; na primer Blejski otok in labod. V Hiši zlata in Tresorju je na voljo več kot 2000 različnih izdelkov iz zlata, srebrnega trendovskega nakita in ur. Pirčeva pravi, da ima z vrhunsko oblikovanimi

izdelki blagovne znamke Tresor velike načrte. "Z njimi se bomo predstavili tudi na trgih evropskih držav in v Ameriki. Evropa je izziv, ne bojimo se konkurence, saj imamo kakovost. Izdelki bodo rezultat lastnega oblikovanja in znanj odličnih slovenskih oblikovalcev." Renata Škrjanc, foto: Tina Dokl

EKOLOŠKO KURILNO OLJE
ECO OIL
 04 531 77 00
 UGODNI PLAČILNI POGOJI
 EOC d.o.o. PE LESCE, ROŽNA DOLINA 10. NAROČILA OD 7. DO 18. URE.

NA KOKRICI JE SUPER
FOXY TEENS

Super poletje pred SUPERMARKETOM Kokrica,
 sobota 19. julij, 10.00: Foxy Teens
 predstavitev izdelkov in slastne degustacije

ZIVILA KRANI, d. d., Cesta na Okroglo 3, 8202 Naklo

Romina

Super ponudba za sončne dni
 v soboto, 19. julija
 sladoled Romina 369,-
 vanilija-čokolada, 1 L

in še 10 izbranih izdelkov najmanj 10 % ceneje:

- sladoled na palčki Starburst-jagoda
- sladoledi na palčki Boy
- dietični sladoled Botterbloom
- sladoled Leone
- sladoled Carte d' Or - čokolada
- sladoled Carte d' Or - tiramisu
- komet Ledo
- sladoled Grandissimo
- sladoled Suprima
- marelični navihančki Pečjak

ZIVILA SUPERMARKET Kokrica

SVEŽE URICE
 vsako soboto od 9. do 13. ure

Najceneje to soboto!
NEKTARINE

Hiperaktivna ponudba v petek, 18. in soboto, 19. julija.

KAVA BARCAFFE 149,00 SIT
 Droga, 100 g

PIJAČA FRUC 169,00 SIT
 Fructal, pomaranča - limona, 1,5 l

SIRUP SUNQUICK 629,00 SIT
 pomaranča, 840 ml

OLJE CEKIN 289,00 SIT
 Oljarica Kranj, plastenka, 1 l

ZIVILA

HIPERMARKET
 Cerklje, Črnuče, Parmova, Tržič

Hiperaktivni
 čez vikend

Mleko v Ljubljano vsak drugi dan

S 1. julijem so začele veljati spremembe pri odvozu mleka, ki so usklajene z direktivami Evropske unije. Zaradi še nepopolne pripravljenosti vseh kmečkih in skupnih zbiralnic, bodo Ljubljanske mlekarne do konca meseca ponekod po Gorenjskem mleko še odvažale vsakodnevno.

Ljubljana - V 320 gorenjskih zbiralnicah mleka se dnevno zbere okoli 150 tisoč litrov mleka, ki ga odkupijo in odpeljejo Ljubljanske mlekarne. Doslej je bil prevzem vsak dan, skladno s spremembami, ki so stopile v veljavo s 1. julijem, pa bodo mleko odvažali vsak drugi dan. Tako bodo prvi dan prevzemali mleko v prvi polovici, naslednji dan pa v drugi polovici zbiralnic, kar ne bo vplivalo na oddano količino, ki sicer narašča za okoli 4 odstotke letno.

Avtor sprememb je Jernej Jeglič iz Ljubljanskih mlekar, ki je pri zasnovi upošteval pozitivne izkušnje že uvedenih sprememb pri primerljivih avstrijskih mlekarah. Izhodišča za spremembe so bili zlasti usklajevanje procesov zahtevam Evropske unije na veterinarsko sanitarnem področju, izboljšanje kontrolnih in analizičnih sistemov in učinkovitejši način odkupa in prevoza do mlekarских obratov.

Poleg tega so v študiji upoštevane tudi usposobljenost kmečkih in skupnih zbiralnic, značilnosti okolja in možnosti postopnega prilagajanja. Spremembe, poudarjajo v Ljubljanski mlekarah, so usklajene z izhodiščni strategije slovenskega kmetijstva in živilske industrije, kar potrjuje tudi ugodna ocena in potrditev projekta s strani Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki je razpisala pred-

pristopno pomoč Evropske unije iz sredstev Sapard.

Poleg vseh ostalih kmetijskih subjektov se morajo na prilagoditev in izpopolnitev procesov pred uradnim vstopom v evropsko povezavo, pripraviti tudi slovenske mlekarne, ki bodo v tej smeri iskale tudi notranje rezerve, pričakujejo pa tudi pomoč države. Del tega so tudi spremembe pri prevzemu in odkupu mleka. Tako bodo Ljubljanske mlekarne odslej mleko na mlečnih progah prevzemale s 27 vozili in 19 priklopniki, kar je manj kot doslej, delo dosedanjih šestih prevoznikov, ki so mleko odvažali iz gorenjskih zbiralnic, pa bo prevzel en sam. Po neuradnih informacijah so prevoznikom tudi

znižali višino plačila. Vozila so opremljena z opremo, ki omogoča samodejni odvzem vzorca (strojna in programska oprema je certificirana na Uradu za mero-slovje), kmet pa bo ob vsakem

prevzemu dobil prevzemnico s podatki o oddani količini, temperaturi in času črpanja. Prevozniki mleka ne bodo prevzemali samo v dopoldanskem času, ampak preko celega dneva; isto vo-

zilo bo dnevno mleko prevzemalo vsaj na dveh progah, podaljšanje delovnika z 9 na 16 ur pa je nujno zaradi boljše izkoriščenosti.

Matjaž Gregorič,
foto: Gorazd Kavčič

Vreme postaja kmetov sovražnik

Po letu 2000 ima kmetijstvo zaradi neugodnega vremena vedno več škode, pogosto pa se pojavljajo tudi bolezni.

Ljubljana - Zakon o kmetijstvu zahteva, da mora vlada najmanj enkrat letno razpravljati o kmetijstvu. Pretekli teden je obravnavala poročilo o stanju kmetijstva, živilstva in gozdarstva v letu 2001 z oceno razmer v letu 2002. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v poročilo zapisalo, da so bile leta 2001 vremenske razmere za kmetijstvo že drugo leto zapored zelo neugodne. Suša je prizadela tudi trajne nasade. Proizvodnja je padla, država pa je iz proračuna za sana-

cijo škode plačala nad 5 milijard dolarjev, deloma tudi za škodo leta 2000. Razen suše je "udarila" bolezen norih krav (BSE). Povpraševanje po govejem mesu se je zmanjšalo, zaradi česar so padle odkupne cene. Država je pomagala s podporami za izvoz mesa in poostriala nadzor pri zakolu. V primerjavi z letom 2000 se je obseg kmetijske proizvodnje leta 2001 zmanjšal za dobrih 5 odstotkov. Za razliko od govedoreje in drobnice se je povečala proizvodnja v prašičereji in perutni-

narstvu. Leta 2001 je bila povprečna rast cen kmetijskih pridelkov pri proizvajalcih po letu 1996 prvič večja od inflacije. Cene so realno porasle za 0,6 odstotka. Porasle so cene krompirja, vrtnin in sadja, padle pa cene pšenice, koruze in grozdja. Za 3,5 odstotka so se dvignile cene blaga in storitev za kmetijstvo, kar je več od rasti cen kmetijskih pridelkov. Izjemno so se dvignile cene mineralnih gnojil in živalske krme in deloma tudi sredstev za varstvo rastlin. V tem pogledu se je položaj kmetijstva zelo poslabšal, čeprav so se proračunski izdatki za kmetijstvo povečali za 25 odstotkov. Povečala so se neposredna plačila, več proračunskega denarja je šlo za izvozne spodbude in za uravnavanje ponudbe in povpraševanja, naraščala pa so tudi plačila zaradi škode. Leta 2001 so proračunski izdatki za kmetijstvo znašali 37,2 milijarde dolarjev. Slovenija se je po podporah kmetom med države z visoko stopnjo podpor, ki je višja kot v državah srednje in vzhodne Evrope ter tudi v nekaterih državah, članicah Evropske unije.

Splošna ugotovitev je, da se je dohodkovni položaj kmetijstva po izboljšanju leta 2000 leta 2001 ponovno poslabšal. Proizvodnja se je zmanjšala. Redka izjema je živinoreja, kjer so dohodki porasli predvsem zaradi ugodnih cen mleka in večjih dohodkov v prašičereji.

Jože Košnjek

Tržnici v Železnikih in Gorenji vasi

Gorenja vas, Železniki - Občini Gorenja vas - Poljane in Železniki ter Razvojna agencija Sora vabijo jutri, 19. julija, na tržnici kmetijskih pridelkov in izdelkov, ki bosta potekali sočasno med 8. in 12. uro pred poslovnim centrom v Gorenji vasi in ob bazenu v Železnikih. Na tržnicah bodo kmetije iz škofje-loškega območja ponudile izdelke blagovnih znamk Dedek Jaka in Babica Jerca in izdelke domače obrti. Predstavili se bodo tudi člani Društva za razvoj podeželja Resje. J.K.

Gozdarji premalo sekajo

Ljubljana - Vlada v poročilu o stanju kmetijstva, živilstva in gozdarstva ugotavlja, da leta 2001 gospodarske zmogljivosti gozdov niso bile v celoti izkoriščene. Posek je bil približno na enaki ravni kot leta 2000. Dosegel je 2,6 milijona kubičnih metrov ali tri četrtine možnega poseka, določenega v gozdnogospodarskih načrtih. Manjši posek je tudi posledica padajočih cen lesnih proizvodov, še posebej drobnjših, ki postajajo gospodarsko nezanimivi. Ta pojav je še posebej značilen za zasebne gozdove, kjer je dosegel posek v letu 2001 le dve tretjini možnega. To je za razvoj gozdov slabo. Zato je za gozdarje izziv intenzivnejša raba lesne biomase in njeno spodbujanje. Vlaganja v gozdove so se zaskrbljujoče znižala, ugotavlja v poročilu vlada.

Za program vzdrževanja gozdnih cest, ki so pomemben dejavnik pri gospodarjenju z gozdovi, je bilo leta 2001 na voljo 871 milijonov dolarjev. Proračun je prispeval 292 milijonov, občine 100 milijonov, drugo pa lastniki gozdov. Denarja je bilo manj, zato je bilo zgrajenih le 11 kilometrov novih gozdnih cest. Po drugi strani pa je bilo na novo zgrajenih 704 kilometre novih vlakov, kar je olajšalo lastnikom gospodarjenje z gozdovi in zboljšalo njihovo dostopnost. Leta 2001 so v slovenskih gozdovih nabrali 317 ton gob, med katerimi je bilo skoraj 60 odstotkov štorovk. Divjad še vedno povzroča škodo, vendar ta ne narašča več tako hitri kot v preteklih letih. To je posledica ustreznih zaščitnih ukrepov, vključno z odstrelom.

Jože Košnjek

Na tržnici

Spomladanske pozebe, suša in na splošno neugodno vreme vpliva na ponudbo in cene na sicer še vedno dobro založenih tržnicah. Neugodno vreme se najbolj pozna pri visokih cenah sadja, še posebej jabolk in hrušk, ugotavlja Kmečki glas v tradicionalnem tedenskem vodniku po kupčijah. Objavljene so tudi cene na najpomembnejših slovenskih tržnicah, med drugim tudi na kranjski.

Povzemamo cene na kranjski tržnici. Krompir od 80 do 100 dolarjev, korenje 200 dolarjev, čebula 300 dolarjev, česen od 500 do 800 dolarjev, fižol (zrnje) od 400 do 600 dolarjev, zelje (glave) 100 dolarjev, kislo zelje 300 dolarjev, kislata repa 300 dolarjev, ohrovt 300 dolarjev, cvetača 400 dolarjev, brokoli 400 dolarjev, rdeča pesa 300 dolarjev, por 300 dolarjev, solata 500 dolarjev, radič od 600 do 700 dolarjev, špinača 700 dolarjev, blitva od 400 do 500 dolarjev, paradižnik od 400 do 500 dolarjev, paprika od 500 do 600 dolarjev, jabolka od 150 do 200 dolarjev, hruške 300 dolarjev, grozdje 600 dolarjev, limone 250 dolarjev, orehi (jedrca) 1100 dolarjev, jajca od 17 do 25 dolarjev in šampinjoni 700 dolarjev. J.K.

Cena pšenice še ni določena

Ljubljana - Čeprav se žetev pšenice že končuje, odkupna cena zanjo še ni določena. Pridelovalci in predstavniki žitne skupnosti, ki zastopajo mlinarje, še niso dosegli soglasja. Vsaka stran ostaja na svojem. Pridelovalci zahtevajo za pšenico razreda A 36 dolarjev za kilogram, za pšenico razreda B pa 32,80 dolarjev. Mlinarji pa so pripravljani za najboljšo pšenico plačati 32 dolarjev za kilogram, za razred B pa 28 dolarjev za kilogram.

Pogajanja so bila za nekaj dni prekinjena. Nato pa so odkupovalci pšenice sporočili, da ponujajo pogoje lanskega tržnega reda: 31 dolarjev za najboljšo pšenico in 27 dolarjev za drugo kategorijo, povečani za 1 tolar. Realno je to nižja cena od lanske. Pridelovalci so ponudbo zavrnili. Za tako ceno je niso pripravljani prodati. Razen nižje cene jim povzroča dodatno škodo še suša. Če ne bo dogovora, bodo proizvajalci pšenice zahtevali od vlade oziroma ministrstva za kmetijstvo, da bosta uvedla posebne dajatve na uvoženo pšenico.

J.K.

Popravek

V torkovi številki Gorenjskega glasa smo v prispevku z naslovom Vrsta pred škofjeloško klavnico pomotoma zapisali, da v omenjeni klavnici za kilogram mesa mladega pitanega goveda plačujejo od 100 do 150 dolarjev. Ta cena velja za kilogram goveje mesa starejšega goveda, ki se giblje glede na kakovost, medtem ko je cena za kilogram mesa mladega pitanega goveda okoli 550 dolarjev. Za napako se prizadetim opravičujemo.

Smo uspešno evropsko podjetje na področju trgovine z živili z več kot 5.000 trgovinami.

Za izgradnjo naših trgovin z živili v Sloveniji iščemo:

- **stavbna zemljišča** - zazidana ali nezazidana **od 6.000 m²** dalje,
- **površine za najem od 1.000 m²** dalje z zadostnim številom parkirnih mest.

Stroške novogradnje, adaptacije oz. dogradnje prevzamemo mi.

Z veseljem pričakujemo vaše ponudbe, tudi od posrednikov, na naslov:

LIDL d.o.o.
družba za trgovino in storitve k.d.
Pot k sejmišču 26a
p.p. 4936
1231 Ljubljana

Gorazd Šinik

Gorenjski Nominator 50

"Ali ste neresni ali pa ste ne-sposobni in ne znate!" je bil bolj očitke kot vprašanje direktorja TCG Unitech Lth **Antona Papeža** na posvetu predsednika državnega sveta **Janeza Sušnika** in štirih županov s škofjeloškega konca na škofjeloški občini. S svojim nastopom je **Anton Papež** razbil monotonijo tarna-

Igor Draksler, Janez Sušnik, Primož Hainz in Branko Selak

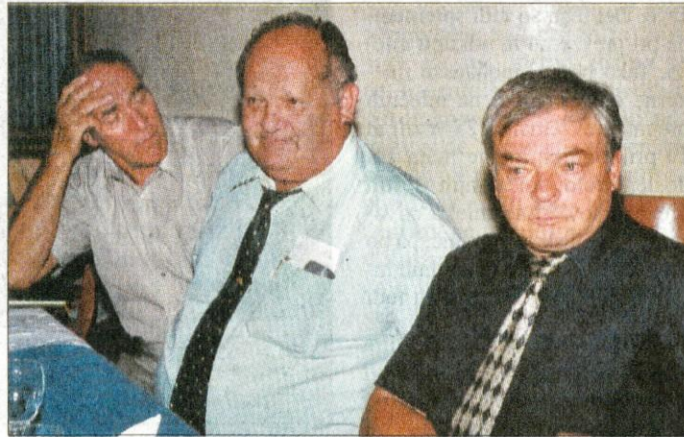
cestno povezavo s Poljansko dolino. Tu se je oglasil še **Branko Selak**, direktor Marmorja z Hotavlj in vidno "našpičen" nadaljeval z očitkom o novi betonski ograji na cesti v Poljanski ulici. Skoraj pordečel v obraz in živčno jezen je nadaljeval z očitki oblastem o visokih pritiskih in obremenitvah, ki jih je nemogoče vzdrževati. **Branko Selak** je prepričan, da bomo morali delati še več, če bomo želeli preživeti, ne glede na sindikalne zahteve, in da bo potrebno s firmo živeti in ji biti pripaden. Hm!

"Ne šopajmo mladine,..." je bil direktno v razpravi o šolstvu. Prepričan je, da so naše prednosti v storitveni dejavnosti s tehničnimi poklici ter visokim znanjem tujih jezikov. **Janez Sušnik** je zmajeval z glavo. Dodali so župani, podobno oster je bil le **Bojan Starman**, župan Žirov, ki se boji, da bo šel vlak mimo in bo priložnost, ki nam jo ponuja EU, zamujena. Še predstavitev razvojne agencije Sora, ene izmed treh na Gorenjskem, in družba se je odšla pomenkovat v "krčmo" Kašča. Še vprašanje **Janezu Sušniku**, zakaj bolj naglas ne pove, kaj si misli o svoji Gorenjski.

V Kranju smo se zbrali kar pri Arvaju. Tokrat, začuda, vsi župani, ki mejijo na Mestno občino Kranj. Predsednik DS **Janez Sušnik** se je temeljito predstavil in

med vrstami povedal, da mu je bilo vzdušje najbolj všečno na Koroškem. Prav vsi župani, od našega **Mohorja Bogataja** naprej so se "Janezu na ti" zahvalili za dosedanje dobro delo in izpolnjevanje volilnih obljub. Obveljalo pa je moje predvidevanje iz Škofje Loke, kakšen bo obisk

nik prihaja iz Kranja, še bolj natančno iz Šenčurja, iz devete volilne enote, pa mu nimajo kaj povedati ali ga vprašati. Predsednik gor ali dol. Le v Merkurju so "urezali" pravi odnos in poslali **Milana Jelovčana**, člana uprave, ki je prijazno opravičil predsednika uprave Bineta Kordeža

Milan Kocjan, Ivan Štular in Franc Čebulj

kranjskega gospodarstva. Nika kršen. Dopusti? Dajte no, gospod predsednik in drago bralstvo. Tako to je. Nobenega "rešpekt". Predsednik **Janez Sušnik**

Milan Jelovčan

ter Merkur poslovno predstavil. Še posebej so zanimivi kazalci o zaposlitvah v zadnjem desetletju in razvoju v zadnjih petih letih. Fino! Župani so tarnali, opozarjali in terjali spremembe in odgovore.

Franc Čebulj je pozival Gorenjsko banko k boljšemu poslovnemu sodelovanju in investiranju v lokalno okolje. Opozoril je na problematiko z **RTC Kravcem**, saj je v slabi finančni "kondiciji", lastnica SKB banka ga skuša odprodati in župan **Cerkelj** je mnenja, da moramo vztrajati, da nam ljubi Kravec ne pride v tuje roke. **Franc Čebulj** je potrdil, da so več kot resni kupci v družbi **Unior Zreče**.

Lobirati, ponovno in še enkrat, je bilo slišati. Tudi **Ivana Štularja**, župana Naklega. Od ceste do novonastale problematike ob pobiranju mleka. Vmes nas je zapustil župan **Bogataj**, ker je odšel na odpiranje novega komu-

Zmago Geršak, Janez Sušnik, Dušan Černigoj in Jože Stružnik

"Preveč smo bili pridni in izvozno naravnani in zdaj plačujemo ceh," je bila mnenja **Jadranka Švarc**, v.d. direktorica območne zbornice, ki ji že tretjič predsednikuje **Miro Pinterič**.

Edina pametna, ki jo je bilo moč slišati, je predlog dveh **Janezov**, predsednika **Sušnika** in našega najboljšega ministra **dr. Potočnika**, naj se pripravi regijsko srečanje vseh pomembnih, zanimivih in koristnih za Gorenjsko. Končno, bi lahko rekli,

Pred dnevi je v svoj rodni Predvor pripeljal gospoda **Erwana Fouereja**, veleposlanika Evropske unije in mu predstavil lepote kraja vse do Jezerskega. In ko v dobri gostilni enkrat sedeš za dobro mizo, se pravi "lobing" zares začne. **Erwan Fouere**, diplomat od nog do glave je zaljubljen v naše hribe in našo kulinariko. In besede so stekle,...

Mi pa smo se res pridružili otvoritvi v Zariči. Položili so lep temeljni kamen. **Francu Stružniku**, šefu kranjske Komune, in **Mohorju Bogataju** je pripomogel še **Zmago Geršak**, direktor izvajalca gradnje, **Gradbincev Gip-a**. Vročje in soparno vreme nas je pregnalo v zavetje. Saj veste, kam? Še prej me je župan skozi telefon "uslikal" in se potrudil biti dober fotograf. Nasmejan, jaz malo manj. Odhajal je v pobrateni **La Ciotat** v Francijo. Mi pa smo nadaljevali debato o Gorenjski. Bodrit nas je prišel celo prvi človek Primorja iz Ajdovščine, **Dušan Černigoj**. Odnos do posla, županov in ne nazadnje okolja, v katerem se bori hčerinsko podjetje, je samo za pozdravit. Kar naenkrat kup dobre volje in energije. Smeh. "Ni še za obupovati," mi švigne skozi glavo. Dajmo še navijati za dobro in za Gorenjsko.

So peli in pili in jedli. Slovenci to radi, kajne?

Preden sta odšla na zasluženi dopust, sta se v Zariči nasmejala zakonca **Bojana Rebolj** in **Marjan Korsič** iz podjetja Proteo, ki

Bojana Rebolj in Marjan Korsič

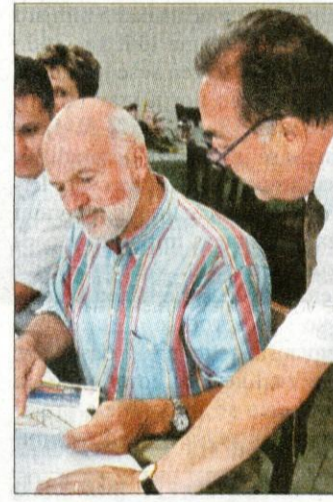
je projektiralo nov zbirni center kranjske Komune. Odšla sta kam drugam kot v Grčijo, tradicionalno, s svojim avtomodom in mnogo "surfarske" opreme. Kot vedno, športno in doživeto. **Bojana** ima strašno prijeten glas, pa še vsa besedila pesmic zna do konca.

Ja! Konec "jubilejnega" 50. Gorenjskega nominatorja.

Hvala vsem, ki mi "posojate" obraze in mi "dajete" zgodbe.

Še vedno in kar naprej mi odzvanja misel **dr. Janeza Potočnika**: "Bodite zraven, bodite aktivni"....

Bodite aktivni tudi na dopustu!

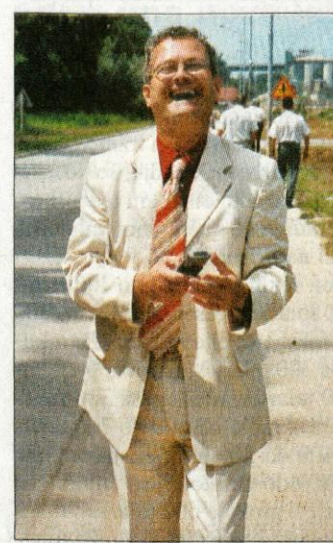

Erwan Fouere in Franc Ekar

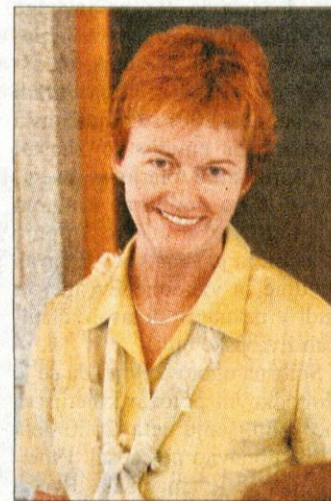
toda, ... Saj so nekaj podobnega že ustanavljali. Pa jim je **dr. Peter Kraljič** na srečanju dejal, da regijsko organizirana ekipa potrebuje "liderja", ki bo 48 ur na dan gorel, žarel in delal za regijski uspeh. Ja, je slišati, da so vsaj trije, ki bi radi bili šefi te združbe. In spet ne gre. Upati je, da bo **Janez Sušnik** povabil na jesensko srečanje na Bledu tudi kakega mlada srednjih let, ki dela in blesti v Ljubljani. Jaz vem za najmanj deset, ki bi sodili zraven. Naj mi oprostijo imenovani - **Klemenčič, Rogelj, Rakovec, Frelj, Lebar, Mrkaič** ..., ker sem jih imenoval.

So pa za zraven!

Če kdo zna že "lobirati" in to zagotovo uspešno, je to župan **Preddvora Franc Ekar**. Tokrat je bil zelo kratek. Opozoril je le na državni strateški turistični program, v katerem so izločili kamniško-savinjsko območje. Ja, slabo za Gorenjsko, mar ne.

Mohor Bogataj

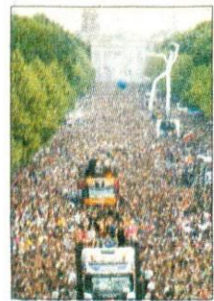
Jadranka Švarc

nalnega zbirnega centra **Zarica**. Mi naj se mu pridružimo, ko končamo. Pa smo slišali še **Milana Kocjana**, župana Jezerskega, o cesti skozi **Kokro** in nerazvitem, nekoč turističnem biseru, **Jezerskem Škoda**. Treba je lobirati,.... "Zakaj že?" ... se še vedno sprašujem.

Bojda je programov razvojnih agencij dovolj. Le da se v Kranju predsedniku **Sušniku**, županom in drugim zbranim ni prišel pokazat **Bogo Filipič** ali kateri od njegovih sodelavcev iz EU ustanovljene agencije **BIS**, razvojno podpornega centra. Škoda. "Na **GZS** - Območni zbornici za Gorenjsko smo le trije," se je taktično potožila **Jadranka Švarc**, ko sem jo "firben" vprašal, kaj meni o takem odnosu v Kranju. Prisotnim je predstavila nespodbudne gospodarske kazalce ter zanimiv katalog s informacijami o gorenjskem gospodarstvu.

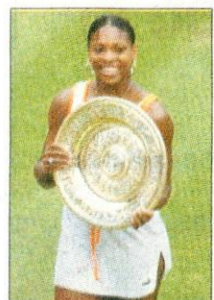
VRTIMO GLOBUS

Parada ljubezni

Največja raverska prireditev "Love parade" v Berlinu, ki se jo je letos udeležilo okoli 750.000 raverjev in ljubiteljev tehno glasbe, je potekala pod geslom **Ljubezen vlada**. Parada ljubezni, katere začetki segajo v leto 1989, ko je štiri mesece pred padcem Berlinskega zidu DJ **Dr. Motte** pozval k politični demonstraciji za strpnost, spoštovanje in razumevanje med narodi, je danes komercialna glasbena prireditev, kjer se ulice spremenijo v plesno pisto, na glasbeno pot se odpravijo tovarnjaki, opremljeni z zvočniki in plesalci, spremljajo pa jih ljubitelji glasbe v barvitih oblačilih in živobarvnih lasuljah. Ko se rajanje na berlinskih ulicah uradno konča, se raverji odpravijo na zabavo po številnih diskotekah in klubih.

Serena tudi filmska igralka

Ameriška teniška igralka **Serena Williams** se bo s teniškega igrišča preselila na filmsko platno. Teniška zvezda se je po osvojitvi **Wimbledona** odločila nastopiti pred kamerami, sodelovala bo pri snemanju filma in nastopila kot gostja v nanizanki "Street Time". Kraljica tenisa bo nastopila v dveh nadaljevanjih, ki jih bodo v prihodnjih mesecih posneli v Torontu. Poleg tega bo sodelovala tudi pri snemanju neodvisnega filmskega projekta v Los Angelesu.

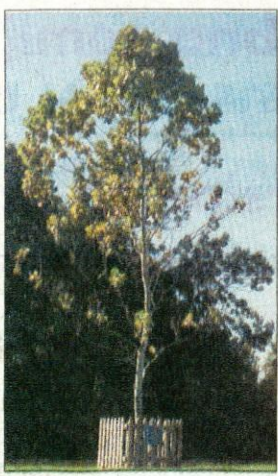
Dieta za šolarje

Medtem ko ameriški zdravniki opozarjajo, da so šolarji vse bolj nagnjeni k preveliki telesni teži, se

je newyorški župan **Michael Bloomberg** odločil za bolj drastičen ukrep; iz šol bo izkoreninil avtomate s sladkarijami. Nedavna študija je pokazala, da je 43 odstotkov vseh šolarjev v New Yorku pretežkih, od tega so jih 24 odstotkov uvrstili med debele. Tako bodo iz avtomatov z živili in kioskov v javnih šolah v New Yorku do septembra sladkarije odstranili. V avtomatih naj bi imeli šolarji odslej na voljo le zdravo prehrano in pijače z manj sladkorja.

Drevesom prija mestni zrak

Ameriški znanstveniki ugotavljajo, da drevesa v mestih rastejo hitreje od dreves na podeželju. Na dvakrat hitrejšo rast dreves v mestu vpliva škodljiv in strupen ozon v spodnjih plasteh atmosfere, ki deluje v mestu močneje kot pa zunaj njega. Le-ta nastaja ob sončnem vremenu in je del mestnega smoga, vendar je relativno neškodljiv, ker se ponoči hitro razgradi. Na podeželju, kjer se prav tako lahko tvori ozonoma ga tja zanese veter iz mest, pa se razgradnja ozona ne dogaja tako hitro. Ruralna območja so tako kljub nižjim vrednostim povprečno dlje izpostavljena škodljivemu ozonu kot pa urbana. Presenetljivo odkritje tako pod vprašaj postavljata tudi trditve, da je zrak na deželni boljši od onesnaženega smoga v mestih.

GLOSA

Salmonela

V Sloveniji sta se v razmeroma kratkem času dogodili dve hudi zastrupitvi s salmonelo iz javnih kuhinj: pekarije in menze. Nerodna zadeva. A se zgodi, enemu se je zgodilo že drugič. Poleti so jajca in jajčni izdelki, sladolei in razne francoske solate in druge jedi lahko hudo nevarne. Nikdar ne veš, kdaj jo pobašeš. Salmonelo ali kaj drugega. Koliko je šele posamičnih zastrupitev, ko po obisku kakšne restavracije bruháš in hodiš na stranišče, pa ne veš, ali je bila napihnjena pašteta iz hladilnika ali tista

restavracija. Ali pa, kot slišim oni dan: smo pili zraven planinske koče vodo iz neke pipe in nas je vseh deset komadov teden dni bruhalo in non stop jemalo ovinke proti stranišču. Saj smo komaj dohajali tisto školjko! In kaj naj bi bilo: pesticidi.

O - sveta pomagavka, kam smo padli. Na planini in voda tako rekoč iz studenca?? Da so tako onesnažene že bistré hčere planin? Medtem ko imamo doma mala že za čisto vse nadomestke, nikoli in nikdar ne bo nadomestka za pitno vodo. Verjetno bi nam šli lasje pokonci,

ko bi vedeli, kako onesnažena je podtalnica in kaj vse nam - konec koncev - točijo v steklenice ali kaj priteče iz pip.

Že nekaj zadnjih let pa me silno zanima, zakaj naši inšpektorji poleti ne vzamejo pod drobnogled planinskih postojank na takšen način, da bi malo pregledali, kaj se kuha v loncih. Ne vem, če je to ravno inšpektorski delokrog, da bi poškili v lonce in stehali, kakšni končki mesa plavajo v enolončnicah, ampak akcija bi bila silno zanimiva: kakšna je kvaliteta hrane v planinskih postojankah. Zdaj slišim, da se nekateri gredo neke akcije in izbirajo najbolj prijazne oskrbnike planinskih postojank, ker se širi glas, da so v nekaterih postojankah zelo neprijazni, ampak enkrat za spremembo bi pa lahko pregledali, kakšne so čorbe, ki jih potiskajo pred planince. Strokovni pregledi in strokovne ocene.

Nekaj let bo od tega, ko smo bili v neki postojanki - greh bomo povedali, grešnika ne - ko nam je oskrbnik (v kuhinji je kuhala njegova žena) prinesel na mizo tako enolončnico, da od tistih dob ne jemo in ne pijemo v nobeni planinski postojanki več. Nič. Še čaja v vrečki ne, ker smo prepričani, da vse stokrat zalijejo, prekuhajo in dolivajo in naj izvolijo streči take dolivanke komur pač želijo. Ne vsi, seveda, po našem mnenju pa mnogi pa prakticirajo zalivanje in dolivanje do onemoglosti.

In kakšna je bila tista slavna enolončnica? Nezaslišana. Vrat bi mu zavil in ženi tudi. Dobesedno voda, v kateri je

89.7 MHz
Radio
GEOS
OGLASBAVNA: 041 682 146
http://radiogeos.si
Muhovec S&D, d.o.o., Valvasorjev trg 3, Litja

Andraž Kalamar

Na Gorenjskem pred 100 leti

Povzetki člankov o Gorenjski in Gorenjcih od 11. do 18. julija 1903

Šolska izveštja ob koncu pouka

Kranj, 17. julij 1903 - Letošnje šolsko leto 1902/03 se je na vseh ljudskih šolah uradno končalo 15. julija. Ob tem objavljamo letni poročili štiri razredne deške in dekliške šole iz Kranja. Deško ljudsko in obrtno šolo je v tem letu obiskovalo 170 učencev, poleg nadučitelja - voditelja pa so jih poučevali še trije učitelji in dva kateheta. V višji razred so napredovali le 104 učenci, nesposobnih je bilo tako kar 66. Po narodnosti so bili skoraj vsi Slovenci, le šest dečkov je bilo nemškega porekla, prav vsi pa so bili rimskokatoliške vere. V štirirazredno dekliško šolo je bilo v letu 1902/03 vpisanih 136 deklet, za višji razred je bilo sposobnih 116, nesposobnih učenek pa je bilo 22. Po uspehu so dekleta torej letos prekosile svoje vrstnike. Tudi učenke so bile vse rimskokatoliške vere, 136 je bilo Slovenk, tri Nemke in ena Italijanka. Šolo je vodila nadučiteljica gospodična Franja Jugovič, učile pa so še tri učiteljice in dva kateheta. Začetek naslednjega šolskega leta 1903/04 na vseh šolah na Kranjskem bo 16. septembra ob osmi uri zjutraj s sveto mašo, ki ji bo sledil redni pouk.

Volitve župana v Škofji Loki

Škofja Loka, 11. julij 1903 - Volitve v Škofji Loki so bile 7. julija, danes pa so bili objavljeni rezultati volitev za novega župana in njegove svetovalce. Za župana je bil skoraj soglasno izvoljen c. kr. notar g. Niko Lenček, za svetovalce pa gospodje dr. Anton Arko, Gašper Čarman, Konrad Pecher in bivši župan Lovro Sušnik. Dosedanji župan g. Lovro Sušnik zaradi bolezni ni več kandidiral, pravi pa, da bo novemu vodstvu z veseljem pomagal po svojih najboljših močeh kot svetovalec.

Sneg na planinah

Kamnik, 12. julij 1903 - Vsem hribolazcem je narava te dni poslala opozorilo, da je v gorah potrebno biti pripravljen na vse možne vremenske pojave. V višje ležečih planinah je namreč te dni kljub vročemu poletju v nižinah, zapadlo kar nekaj centimetrov snega. Največ ga je zapadlo v gorah nad Kamnikom, zato opozarjamo na previdnost pri izletih v gore.

Nezgodna na državni železnici

Kranj, 17. julij 1903 - Na kolodvoru v Kranju se je včeraj dopoldan zgodila tragična nesreča s smrtnim izidom. Tovorni vlak je povozil sprevednika Jakoba Jesiha, stanujočega v Spodnji Šiški. Jakob je neprevidno prečkal železniške tire in se spotaknil ravno pred vlakom, ki se je ravno ustavljal. Vlak ga je zbil na tla in mu zapeljal čez obe nogi v višini stegen, tako da nesrečnežu ni bilo več pomoči in je čez pol ure umrl zaradi izkrvavitve. Pokojni je bil oženjen in oče dveh otrok.

Svet pred sto leti

Čudna penzija

Pariz - Na seji francoske vladne proračunske komisije so nedavno presenečeni člani ugotovili, da francoska država še danes plačuje visoko letno penzijo za nekega moža, ki ga je na lovu po nesreči obstrlel kralj Ludvik XVIII. Obstrlejenemu možu se je rana kmalu zacelila in je že dolgo nazaj umrl naravne smrti v visoki starosti. Kljub temu pa že od njegove smrti naprej penzijo prejema njegovi trije dediči. Že več kot 80 let torej francoski davkoplačevalci plačujejo za kraljev zgrešeni strel.

Devetič poročen

Salt Lake City - Jonathan Lefevre, 91-letni starček iz Salt Lake Cityja, mesta v državi Utah, je pokopal že osem svojih žena in je torej že osemkratni vdovec. Kljub temu pa bo premožni starček še devetič vzel slovo od samskega stanu in se bo poročil s 40-letno gospodično Mary Kersenovo. Poroki bo prisostvovalo kar pet generacij ženinih potomcev, saj ima Jonathan kar 31 otrok, od katerih so nekateri že popolnoma osiveli.

VIR: Gorenjec in Slovenski narod (julij 1903)

HOROSKOP TANJA in MARICA - 090 43 77
ALEMARS s.p., 252,10 SIT/min

Oven (21.3. - 21.4.)
Zadnje, kar bi pričakovali v prvem planu svojega življenja, je ljubezen. Prišla bo čisto potihoma, a vendar bo glasna in vsi bodo vedeli, da ste srečni in zadovoljni kot že dolgo ne. Pri finančah pa bodite še nekaj časa previdni.

Bik (22.4. - 20.5.)
Nekdo, ki ste mu doslej stoodstotno zaupali, vas bo izneveril in vas na neki način pustil na cedilu. Nekaj časa boste kuhali zamero, a le toliko, dokler vas ne prepriča o nasprotnem. Toliko le počakajte, da se maksimalno potrudite.

Dvojčka (21.5. - 21.6.)
Bali se boste sprememb. Sicer jih zavestno še ne pričakujete, a globoko v sebi boste vedeli, da se nekaj dogaja. Spremembe so včasih nujno potrebne, saj se drugače tudi ne more nikoli spreminjati na bolje. Denarja boste zelo veseli.

Rak (22.6. - 22.7.)
V teh dneh bodo nenehno kaj od vas pričakovali. Pa naj bodo to usluge ali pa nasveti. Ni težava v tem, da nočete pomagati soljudem, a preveč boste utrujeni in še sami zase ne boste imeli prave volje. Umaknite se v svoj svet.

Lev (23.7. - 23.8.)
Vznenmirilo vas bo neko srečanje, ki bo usodno vplivalo na vaše nadaljnje življenje. Vse to je seveda mišljeno v pozitivnem smislu. Kar se tiče samih poslov, pa počasi prihajate v obdobje, ko boste izkoristili vsako priložnost za napredovanje.

Devica (24.8. - 23.9.)
Skušali boste reševati neke napete odnose, ki vam že dalj časa povzročajo same težave. Res da vam bo to vzelo kar nekaj časa pa tudi energije, a zadeva se na koncu dobro reši. V ljubezni boste končno srečni in zadovoljni.

Tehtnica (24.9. - 23.10.)
V preteklosti ste začeli neko delo, ki ga še do danes niste uspeli dokončati. Misel na to vam ne bo dala miru toliko časa, dokler si časa res ne boste vzeli in to tudi naredili. Ljubljena oseba se bo z vaše strani čutila zapostavljena.

Škorpion (24.10. - 22.11.)
Poslovno se boste kar naenkrat počutili zelo utrujeni. Vzeli si boste nekaj dni oddiha, saj bo to nujno potrebno za vaše kakršnokoli nadaljnje delovanje. Ljudje iz bližnje okolice vam bodo obljubljali vse mogoče, a bodite previdni.

Strelec (23.11. - 21.12.)
Nekdo se bo izdajal za vašega velikega zaupnika oz. prijatelja, a bo imel z vami čisto drugačne namene. Ker boste to še pravi čas opazili, ni bojzani, da bi imeli negativne posledice. Izkoristili boste še nekaj dni dopusta.

Kozorog (22.12. - 20.1.)
V prihodnjih dneh se boste počutili zelo samozavestno in vsi dvomi, ki ste jih imeli kar nekaj, bodo izpuhteli. Občutek dobre volje vam bo zelo dobro del in postorili boste veliko stvari, ki so vam še pred nedavnim bile nerešljive.

Vodnar (21.1. - 19.2.)
Misli se vam bodo nenehno vrtele okoli čustev - kaj bi bilo, če bi bilo - in podobno. Nesposobni boste za kakršnokoli delo, saj bo vaša čisto vsaka misel samo ljubezen. Ni kaj, zadela vas bo Amorjeva puščica.

Ribi (20.2. - 20.3.)
Močno vas bo zaskrbelo, da ste zamudili vse možnosti, da se spet približate ljubljeni osebi. Zamislili si boste, kaj je tisto, kar bi tudi sami želeli in na ta način odkrili pravo pot. Če srce hoče in če je močna volja, je vse mogoče.

TANJA ODGOVARJA NA VAŠA VPRAŠANJA V PRILOGI GORENJSKEGA GLASA - MOJA GORENJSKA!

RADIO KRANJ, d.o.o. Slovenski trg 1, KRANJ

TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRZENJE
(04) 2022-222 PROGRAM

FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRZENJE

E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si

Spletna stran: http://www.radio-kranj.si

NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM

Rebeka Kosmač iz Ajdovščine. Foto: Janez Pipan

ŠTIRI TAČKE

Ana Bešter

Kuža v avtu

Skorajda ni psa, ki se vsaj enkrat v življenju ne bi vozil v avtomobilu. Kaj lahko storimo, da bo našemu kužku pri tem čim bil udobno, pa v današnjih štirih tačkah.

Nekateri kužki v vožnji z avtomobilom uživajo, ne da bi jih kakorkoli na to navajali, drugi pa imajo lahko pri tem nemalo težav. Lahko jih moti hrup, tresljaji, hitrost ali pa nenavadno okolje, na katerega niso navajeni. Pomembno je, da kužku avto predstavimo kot nekaj običajnega. Predvsem je pomemben prvi stik z avtomobilom, ki mora biti za kužka pozitivna izkušnja. Med vožnjo ga lahko zamotimo s kakšno igračko, ga božamo in mu s tem dajemo občutek varnosti. Kuža mora biti med vožnjo ločen od voznika, zato ga največkrat vozimo v prtljajniku. To pa

nikakor ne pomeni, da ga zapremo v zadnji del avtomobila in ga tam pustimo celo vožnjo. Prtljajnik mora biti dovolj velik, da lahko kuža udobno sedi ali leži. Da mu bo še bolj udobno, mu lahko podložimo odejo, ki jo lahko po potrebi zamenjamo. Med vožnjo se večkrat ustavimo, da lahko kuža opravi svojo potrebo in mu ponudimo hladno svežo vodo. Psa ne smemo voziti na sprednjem sedežu ali celo v naročju voznika, saj se lahko kaj hitro zgodi, da se bo kuža znašel pri vaših nogah in vas oviral pri zaviranju. Če se odpravljamo na daljšo pot, npr. na morje, je dobro, da kuža vsaj tri ure pred odhodom ne je, saj se bomo s tem izognili

slabosti in bruhanju. Kužku ne smemo pustiti, da se vozi tako, da ima glavo skozi okno, saj lahko kaj hitro stakne prehlad ali vnetje oči. Prav tako ga ne smemo strašiti od zunaj in preverjati kako dober čuvaj je, saj se bo kuža na ta način počutil ogroženega. Predvsem v poletnih dneh kužka NIKOLI ne puščamo samega v avtomobilu več kot deset minut, saj ga lahko zadane vročinska kap in mu, tudi ob hitrem posredovanju, ne moremo več pomagati. Mor-da pa ne bo odveč, če vas na koncu spomnim še na to, da kužka prav tako nikoli ne privezujemo za avtomobil, pomislite kaj bi bilo, če bi ob vseh vaših obveznostih pozabili nanj in se odpeljali. Pa srečno pot!

Foto: Jasna Šporar

HONKA

Zastopamo, projektiramo in gradimo

Franconi, d.o.o., Prešernova 15, Ljubljana

Telefon: 01/251-88-35, 01/421-61-80

www.honka.com, www.franconi.si, franconi@siol.net

BIRKENSTOCK®

Made in Germany • Traditon since 1774

Zastopamo in prodajamo

Franconi, d.o.o., Prešernova 10, Ljubljana

Telefon: 01/421-61-80

www.honka.com, www.franconi.si, franconi@siol.net

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 30. julija 2003, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj.

Dopisnice lahko oddate tudi v turističnih društvih Radovljica, Škofja Loka ali Tržič ali pa v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Zoisovi 1.

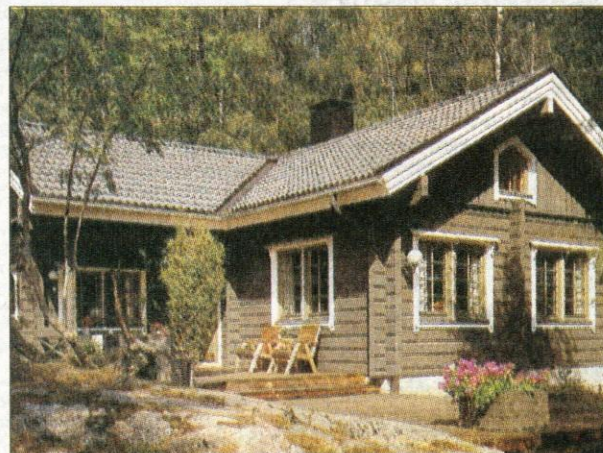
Nagrade:

1. nagrada: **1 par BIRKENSTOCK - BOSTON, obutev po izbiri**

2. nagrada: **Honka stenska ura**

3. nagrada: **Honka reklamni paket**

Tri nagrade prispeva Gorenjski glas.

Rezultati žrebanja nagradne križanke VISSMANN

Spoštovani reševalci nagradne križanke. Pravilno geslo se glasi: PLINSKI KOTLI VISSMANN. V uredništvo smo prejeli 794 pravih rešitev, med katerimi je komisija izžrebala sledeče nagrajence:

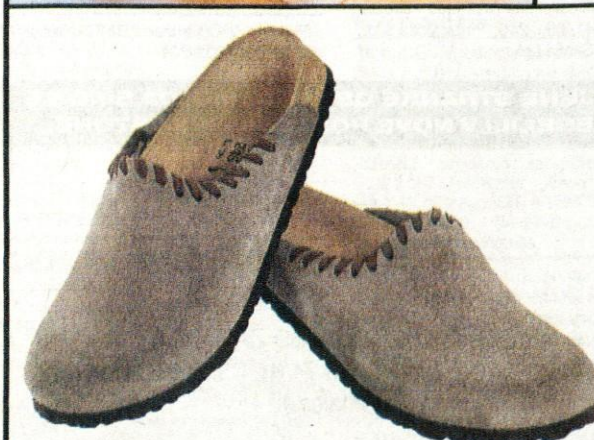
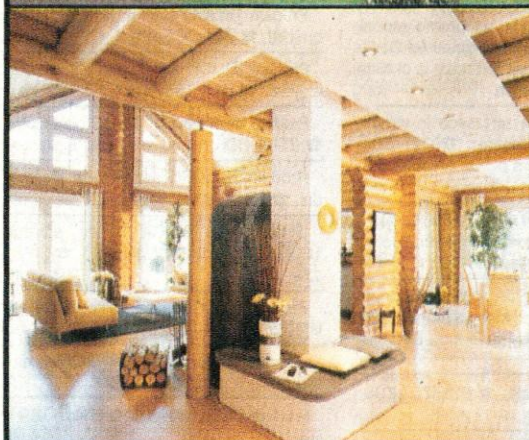
1. nagrado: potovalno torbo Viessmann prejme **Boris Kokošinek**, C. V. Svetine 18, 4270 Jesenice

2. nagrado: nahrbtnik Viessmann prejme **Špela Urh**, Stara Fužina 259, 4265 Boh. jezero

3. nagrado: ročno uro Viessmann prejme **Francka Stojko**, Drolčevo naselje 32, 4000 Kranj

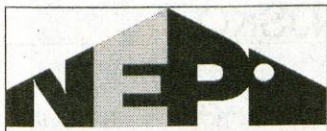
4., 5. in 6. nagrado: pizzo v gostišču Dežman prejmejo: **Marija Sodja**, Hrušica 201, 4276 Hrušica; **Jože Osterman**, Luže 2, 4212 Visoko in **Nevenka Volk**, Gradnikova 3, 4000 Kranj.

Vsi prejemniki nagrad boste obvestila o nagradah prejeli po pošti. Iskreno čestitamo!

AMSTERDAM

SESTAVIL: F. KALAN	NAŠA TV VODITELJICA	OVEROVITEV	RIBIČ S SAKOM	PRIP. ZA SEKANJE DRV	HONKA 11													
OBJEKT PREKO VODE			18															
PISATELJ CANKAR				12														
LISASTA KRAVA	3																	
ARALSKO JEZERO (KRAJŠE)			28															
IME PISATELJICE MIHELIC																		
OLIVER TWIST			GRŠKA CRKA	ADIGE (NAŠA PISAVA)														
POLOŽAJ PREDMETA			14		GORLJIV PLIN V NAFTA	ROBERT OWEN	GORENJSKI GLAS	DIVJA JEZA	POLJSKI PISATELJ (STANISLAV)	NEČEDNA ZADEVA	TROPSKI KUŠCAR	SLADKO-VODNA RIBA	PALICA ZA ČISCENJE PLUGA					
GEOMETRIJSKO TELO					17		GLASBENIK IVANČIČ			15								
GORENJSKI GLAS	NAŠ POLITIK (BORUT)	NAŠ NEKD. TV VODITELJ (M. T.) NOGOMETAS FIGO		10								22						
UREJEN DEL MORSKE OBALE							DOZA ZDRAVILA			7								
KEMIČNI SIMBOL ZA ZLATO		NEKD. MANEKENKA SENCAR						MOČVIRSKA RASTLINA	ODPRTA POŠKODBA				8					
MOMENT, TRENUTEK	1					AFRIŠKI VELETOK	PREBIVALEC ISTR				25	ZMAGA PRI SAHU	PARNI ORGAN VIDA					
DAJATEV OB UVOŽU BLAGA							BABICA											
GORENJSKI GLAS	GL. MESTO FRANCJE	SOZVOČJE TONOV	MAFLJSKA ORGANIZACIJA ZACIJA STRAN NEBA								TROPSKA PAPIGA	MOLIBDEN BIKIKLIST						
STROK ZA PASARSTVO	20					GL. MESTO ITALIJE	24											
ANG. PLOŠČINSKA MERA						KRAMA NAVLAKA			9		ŠAHOVSKA FIGURA	RAZPREDELNICA	2					
LETIVOŠČE V ISTRI			11							26	SPREMLJEVALCI EROSA	NAŠ PESNIK (BORIS)						
PEVKA VRČKOVNIK				32		JUDOVSKI KRALJ	OSKAR KOGOJ	LESENA KOLIBA		29		GRŠKA CRKA	4					
												ATA						
													21					
GORENJSKI GLAS	NAŠA PEVKA (TATJANA)	PEVKA UKRADEN	AMERIŠKI FILMSKI KIPEC							16	PREBIVALEC LAŠKEGA							
NASLOV ZA FEVDALNEGA GOSPODA	27																	
IT. SLIKAR (GUIDO)			13			HRVAŠKI OTOK					1	2	3	4	5	6	7	8
BELOPOLTA SUŽNJA V HAREMU						IVO SVETINA					9	10	11	12	13	14	15	16
VERSKA USTANOVA											17	18	19	20	21	22	23	24
											25	26	27	28	29	30	31	32

nepremičnine, d.o.o.
Pod Plevno 42, Šk. Loka, tel.: 511-04-20, 041/425-380

Prodaj teden dni stari TELIČKI simentalci in ČB BIKCA ter viseči nerabljen 150 l bojer. ☎ 25-71-548 9141

Prodaj TELICI in breji kravi. ☎ 51-85-360 9152

Prodaj JAGNJETA za zakol. ☎ 5802-078 9156

KOZICO, staro 3 mesece, srnasto, za nadaljno rejo prodaj. ☎ 5744-413, 041/762-494 9161

Prodaj TELIČKO simentalco, staro 10 dni. ☎ 5723-759 9163

Prodaj TELICO simentalco, brejo 8 mesecev. ☎ 25-60-226 9187

ZLATE PRINAŠALCE, čistokrvne mladice brez rodovnika, stare 8 tednov, prodaj. ☎ 51-31-103, 031/55-44-96 9190

Prodaj KOKOŠI za zakol in zajce. ☎ 204-66-40 9194

Prodaj ZLATE PRINAŠALCE čistokrvne, brez rodovnika. ☎ 041/6241-652 9219

ŽIVALI KUPIM

ODKUPUJEMO MLADO PITANO GOVEDO, TELETA, KRAVE. Mesarstvo Oblak, Žiri ☎ 041/650-975 7862

Kupim BIKCA simentalca starega do 14 dni. ☎ 2591-269 9085

Kupim BIKCA simentalca, starega do 10 dni. ☎ 041/841-632 9155

OBJAVA URADNIH UR IN DEŽURSTEV POGREBNIH SLUŽB

AKRIS, d.o.o., Nova vas 17, Radovljica
tel.: 04/533-33-65, Šk. Loka; 04/5123-076
MOBITEL: 041/631-107

KOMUNALA KRANJ - DE Pogrebne storitve
URADNE URE: od 6. do 14. ure, od ponedeljka do petka, Tel./Fax: 04/28-11-391,
dežurna služba neprekinjeno 24 ur, mob.: 041/638-561

NAVČEK, d.o.o., Pogrebne storitve
tel.: 04/253-15-90, MOB.: 041/628-940

JEKO - IN, Pogrebna služba
Blejska Dobrava
URADNE URE: od 7. do 15. ure
od ponedeljka - petka, tel.: 5874-222
Dežurna služba popoldan do 20. ure
tel.: 5874-222, od 20. ure dalje do 6. ure zjutraj
tel.: 5860-061, 5860-064, GSM 041/587-283

POGREBNIK Dvorje
tel.: 25-214-24, 041/614-528, 041/624-685

POGREBNE STORITVE NOVAK
Anton Novak, s.p. Hraše 19, Lesce
Dežurna služba:
04/53-33-412, 041/655-987
031/203-737

LOŠKA KOMUNALA, d.d., ŠKOFJA LOKA
Kidričeva c. 43/a, Škofja Loka
od ponedeljka do petka od 7. do 14. ure,
tel.: 50-23-500, 041/648-963
Dežurna služba od
14. do 7. ure zjutraj naslednjega dne
041/648-963
041/357-976

POGREBNE STORITVE HIPNOS D.O.O.
Barletova cesta, Preska - Medvode,
tel/fax.: 01/3613 - 589
dežurni: 050/ 620-699

**ZA OBJAVO OSMRTNICE ALI ZAHVALE V GORENJSKEM GLASU
DOBITE OBRAZCE PRI VSEH DEŽURNIH SLUŽBAH.**

V SPOMIN

SLOVO
Prišlo je tako hitro, nenadoma.
Nismo bili pripravljeni nanj.
Ostal je le spomin.
Pa vendar tolaži misel o ponovnem snidenju.

Danes, 18. julija, mineva dvajset let, odkar nas je v štiridesetem letu starosti zapustila naša draga žena in mami

JOŽICA NOVAK

Hvala vsem, ki se je spominjate.

Mož Luka in hčerka Lili z družino

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje
tako tvoje je bilo življenje.
Odkar zastal je tvoj dih,
žalost, bolečina je pri nas.

V 87. letu nas je po dolgi in hudi bolezni zapustil dragi oče, dedek, stric in tast

VALENTIN VOVK

Jeromov Tine iz Ovsiš pri Podnartu, rojen v Vrbnjah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, ge. Anici in Andreju, vaščanom in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter za spremstvo k zadnjemu počitku. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju za nudenje pomoči, patronažni sestri Belindi ter vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevskemu zboru ter podjetju Novak za lepo opravljene pogrebne storitve. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Žalujoči: sin Zdravko z ženo Anico, vnuki Andrej, Boštjan, Matjaž, Tomaž

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil dragi oče, stari oče, pradedek, brat, stric in tast

IVAN VREČEK

iz Tupalič 39

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem kolektiva Sava-Tires nabava. Posebej se zahvaljujemo osebju patronažne službe ZD Kranj in SB Jesenice, pevcem, trobentaču, gospodu Mihu Lavrincu za opravljen pogrebni obred in podjetju Navček.

VSI NJEGOVI
Tupaliče 14. julija 2003

ZAHVALA

Tiho si odšla,
zdaj te ni,
a v naših srcih
boš ostala vedno z nami.

Po hudi bolezni nas je v 33. letu, mnogo prezgodaj, zapustila naša draga

MATEJA KOS

roj. Hafner

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem za nesebično pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Mož Márko, sinova Nejc in Luka, družine Kos, Jelovčan in Hafner
Medvode, Godešič, 10. julija 2003

ZAHVALA

Življenje dolgo mu bilo je dano,
a slovo pustilo v nas globoko rano,
prijatelje, znance imel je povsod
naj duša zdaj najde k Stvarniku pot!

Na poletni večer je našel svoj mir naš dragi mož, ata, stari ata, praded, tast, brat in stric

FERDINAND STENOVEC st.

8. 5. 1913 - 8. 7. 2003 p.d. Pekov Nande

Najprej bi se radi zahvalili vsem v bližnji in daljni okolici, ki ste ga v življenju sprejeli medse, mu pomagali in ga imeli radi. Opravičujemo se za morebitne zamere. Posebna zahvala vsem, ki ste ga v zadnjih letih obiskovali, mu krajšali čas in ga razvedrili (patronažna sestra, župnik...). Iskreno se zahvaljujemo sosedom, nosačem, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, sv. maše in številno spremstvo na zadnji poti, za molitev rožnega venca, pevcem za občuteno zapete pesmi, župniku za lep pogrebni obred, pogrebni službi Navček. Hvala tudi kolektivu Petrolservisa, Colorja, ETP, vrtec Mavčiče... Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat Bohljonej. Naj ostane njegov hudomušni nasmeh vedno med nami!

Žalujoči: žena Julijana, sinovi Jože, Nande in Stane, hčerke Ani, Marija, Julka in Zinka, snaha Slavi z družinami
Praše, Jama, Mavčiče, Zg.Bitnje, Zg. Brnik, Dragočajna, Zagorje ob Savi

ZAHVALA

Neizmerna je bolečina in praznina v našem domu, odkar je odšla od nas naša ljubljena

MILENA BELANČIČ

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku Cirilu Berglezu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem iz Predoselj, trobentaču, podjetju Navček in Komunali Kranj.

Hvala vsem, ki ste jo spoštovali in imeli radi.

ŽALUJOČI VSI NJENI
Stražišče, 8. julija 2003

ZAHVALA

Za nas se ustavil je čas
in solze prekrile so naš obraz,
ker ti odšla si nekam daleč stran
v svet, ki je nam neznan.
Tukaj pa ostala le velika je praznina
in nedojemljiva bolečina.

Življenje pa gre kar naprej
a vemo, da brez tebe nikoli več
ne bo tako kot prej.
V srcih ljudi, ki imajo te najrajši,
pa živila boš vse dni.

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage žene, mamice, hčerke, sestri in tete

ANČKE ZUPAN

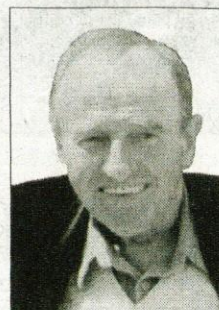
roj. Cuderman iz Bašlja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem Gorenjske banke ter podjetju Merkur, ker ste nam stali ob strani v tem težkem trenutku in za vse vaše tolažilne besede. Hvala vsem za nesebično pomoč, podarjeno cvetje in sveče. Hvala g. župniku Mihi Lavrincu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za petje, sosedi Cirili za lepo izrečene poslovične besede, bolnišnici Petra Držaja in interni kliniki za gastroenterologijo ter podjetju Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mož Stane, otroci Nina, Nejc in Tamara ter vsi, ki jo imamo radi

ZAHVALA

V njegovi volji pokoj naš domuje,
on je kot morje, kamor vse odhaja,
kar sam je ustvaril, kar narava kuje.
(D. Alighieri)

V 60. letu življenja je po dolgotrajni bolezni prenehalo biti srce našemu dragemu možu, očetu, dediju in tASTU

MARIJANU ROZMANU

iz Predoselj 89

Ob boleči izgubi iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem ter sodelavcem svojcev za izrečena sožalja, darovano cvetje, maše, sveče in spremstvo na njegovi zadnji poti. Srčna hvala za vso pomoč in trud med zdravljenjem, da bi ga ohranili pri življenju, osebnemu zdravniku v ZD Kranj, osebju Dializnega centra Nefrodial v Naklem in njihovim voznikom, osebju Kliničnega centra v Ljubljani in Splošne bolnišnice Jesenice. Lepa hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem in govorniku za tople besede ter pogrebni službi za usluge.

VSI NJEGOVI
Predoslje, Cerklje na Gorenjskem, 12. julija 2003

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
od 14 °C do 26 °C	od 15 °C do 29 °C	od 16 °C do 30 °C

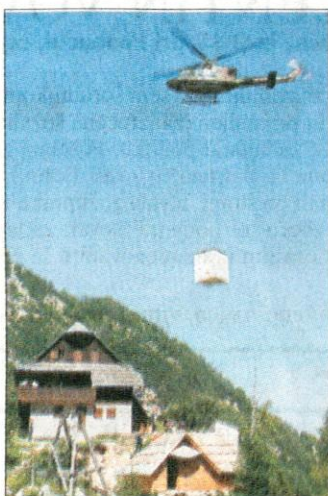
V naslednjih dneh bo povečini sončno. Danes, v petek, bo prehodno nekoliko hladnejše, za konec tedna pa bodo temperature spet lahko okoli 30 stopinj. Zjutraj lahko ponekod po nižinah nastane kratkotrajna megla.

Helikopter je prinesel čistilno napravo

V torek je helikopter Slovenske vojske na heliodromu na Jezerskem dvignil 900-kilogramski tovor in ga ponesel k Češki koči.

Jezersko - To je bilo ključno dejanje pri vgradnji čistilne naprave, ki jo je za Češko kočico načrtovala in financirala občina Jezersko. Maja so določili lokacijo, v začetku julija so prostovoljci iz občine izkopal in postavili temelje, ta teden pa je helikopter varno prinesel čistilno napravo iz doline.

"Visokogorska čistilna naprava, unikat slovenskega proizvajalca, z zmogljivostjo 15 do 16 enot zadošča potrebam tega objekta," je ob uspelem transportu okoli 7 milijonov vrednega tovara iz doline povedal župan občine Jezersko **Milan Kocjan**. Češka kočica s 60 ležišči in približno pet tisoč obiskovalci v sezoni tako poslej ne bo več onesnaževalec tukajšnjih vodnih virov. Kot pravi župan Kocjan, bo čistilna naprava učinkovito čistila fekalije, iz nje pa bo iztekala tako rekoč čista voda.

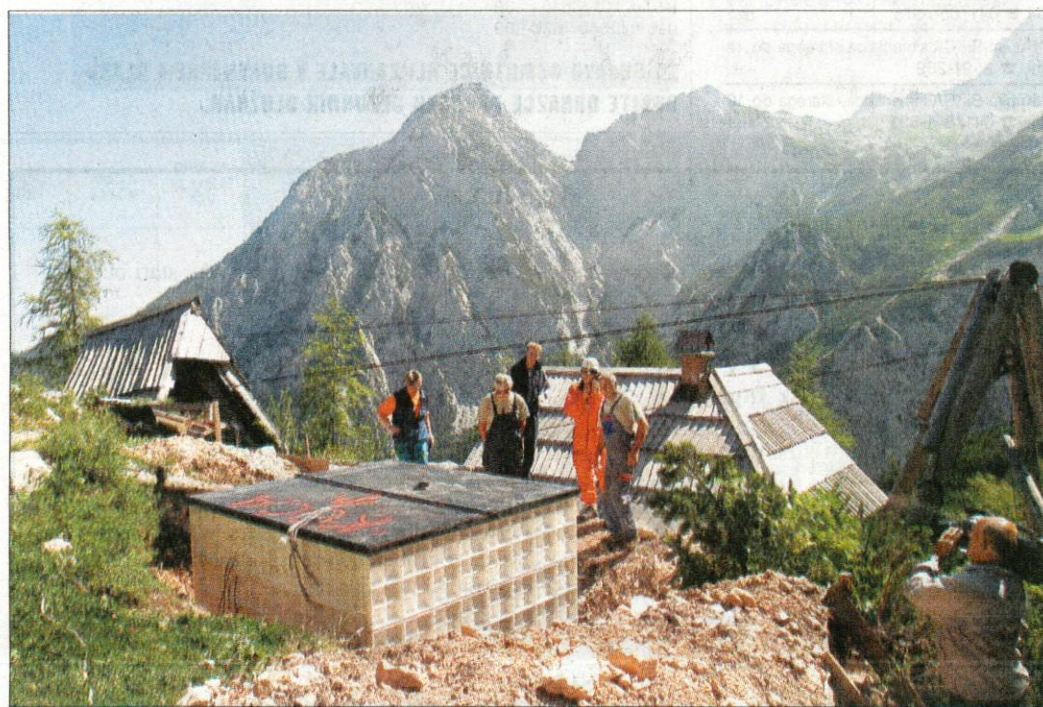

Ob tej priložnosti se je Milan Kocjan zahvalil Slovenski vojski in Planinski zvezi Slovenije, ki sta omogočila prevoz čistilne naprave s helikopterjem. "Bližnja planinska kočica na Vadinah je s pomočjo evropskega sklada Phare že predlani dobila čistilno

napravo in želeli smo, da bi se to nadaljevalo tudi s Češko kočico. Tako pa projekt v celoti financira občina Jezersko, uspeli nismo niti na državnem razpisu."

Razlog je menda neurejena lastnina, vendar Milan Kocjan pravi, da je v zemljiški knjigi kot lastnica Češke kočice vpisana občina Jezersko, ki je to postala leta 2000 po delitveni bilanci s prejšnjo občino Kranj, ta pa je imela kočico v lasti od leta 1947.

"Vendar lastnina ni pomembna, važnejše nam je čisto okolje, zato smo se tudi odločili vložiti v čistilno napravo za Češko kočico," je dejal Milan Kocjan. Tudi predsednik Planinske zveze Slovenije **mag. Franci Ekar**, ki je na ogled pravkar pripeljana čistilna naprava k Češki kočici pripešalil z Ledin, je dejal, da lastninska vprašanja niso tako pomembna, prednost ima ekolo-

gija. Dokaza o lastništvu sicer še nima, zgodovinsko pa je bila Češka kočica od leta 1900 v lasti slovenskega planinskega društva, ki jo je pozneje preneslo

na Planinsko društvo Kranj. Sicer pa je predsednik Ekar dejal, da je čistilna naprava pri Češki kočici že deveta, ki so jo dobile kočice v slovenskem visokogorju,

občina Jezersko pa se je izkazala kot lokalna skupnost z velikim posluhom za ekologijo.

Danica Zavrl Žlebir, foto: Tina Dokl

Sanjska poroka na Bledu

Bled - Zvonjenje zvončka zelja je odmevalo po Blejskem otoku tudi v soboto, ko sta si zvestoba obljubila David in Sarah. Že pred leti sta se navdušila nad lepoto Bleda. Par je izbral Bled in Slovenijo, kjer sta skupaj izrekla odločilni da. Prihajata iz Velike Britanije, a ju je življenjska usoda popeljala po neštetihih kontinentih na pot skupnega življenja. David, rojen v Veliki Britaniji, je del življenja preživel v Afriki, sedaj pa živi v Parizu. Južnoafriška republika pa je dom njegove neveste - Sarah, ki izhaja iz irsko-angleške družine. Našla sta se ter po prvem obisku Bleda ugotovila, da

je to "tisto pravo". Stkale so se poslovne in prijateljske vezi, začela se je organizacija popolnega poročnega dne. Pomoč in na-

svet sta poiskala v Primaveri Bled, ki se ukvarja z organizacijo porok. Zaposleni so jima več kot osem mesecev stali ob strani z nasveti in dobro voljo. Uredili so vse podrobnosti in ženini in nevesta sta lahko prispela brez odvečnih skrbi. Na poročni dan je zvonil zvonček želja, odmeval je smeh in mnoge zdravice za srečo poročnega para. Pozitivna energija otoka in brezhibna organizacija sta pripomogla k prijetnemu počutju neveste, ženine in povabljenih. David in Sarah sedaj plujeta po reki ljubezni in skupnega življenja, a lahko nam je v ponos, saj ta reka izvira v deželi imenovani **SLOVENIJA**, deželi, kjer je ljubezen že v imenu. **Iztok Oražem**

Suho Planšarsko jezero

Jezersko - Tudi Planšarsko jezero na Jezerskem je v teh sušnih dneh domala presahnilo in obiskovalci si namesto modro zelene jezerske gladine lahko ogledujejo le rjavo blatno dno. Jezero morenskega izvora ima propustno dno in voda se zaradi tega izgublja v zemljo. Ko bo akumulacija spet večja, se bo jezero napolnilo in pogled nanj bo spet prijazenjši. Sicer pa jezero leži na zasebnem zemljišču in tudi če bi v lokalni skupnosti želeli opraviti na njem kak sanacijski poseg, tega ne morejo. V občini Jezersko tako lahko le čakajo, da se praznega jezera usmili narava. **D.Ž., foto: Tina Dokl**

Po zaslugi šole znani v svetu

Ob koncu evropskega projekta o otroški literaturi so predstavniki OŠ Naklo obiskali več šol na Irskem. Ujemanje v veliko stvarih.

Naklo - Med udeleženci iz sedmih držav je imela Osnovna šola Naklo vlogo koordinatorja skupine, ki se je tri leta ukvarjala s projektom pod naslovom **Otroška literatura skozi prste**. Kaj sta pisala Bevk in Suhodolčan, sedaj vedo še drugod po svetu, ogledujejo pa si tudi zgoščenko o slikarki **Ivani Kobilici**.

Vodstvo OŠ Naklo se je odločilo za vključitev v prvi mednarodni projekt, ki ga je Evropska unija ponudila Sloveniji za dvig kakovosti v izobraževanju. Iz naše države se je pridružila skupini, v kateri so bile šole iz Nemčije, Italije, Irske, Švedske, Portugalske in Poljske, tudi Osnovna šola Tržič. Predstavniki šol so bili leta 1999 na pripravljalnem seminarju na Švedskem, kjer so izbrali izdelek prvega leta projekta. Sklenili so spodbuditi branje literature domačega avtorja, na ustvarjalen način predstaviti prebrano vsebino in s prevodom v angleščino omogočiti razumevanje v partnerskih šolah. Od tod tudi naslov "Otroška literatura skozi prste", je pojasnila koordinatorica projekta **mag. Anamarija Kejžar** iz OŠ Naklo. Kot je povedala, je tako vsaka od šol prejela po osem knjižic z ilustracijami o prebrani knjigi, komentarji v materinščini in prevodi. Učenci iz Naklega so prvo leto predstavili vrstnikom iz tujine,

Kljub uniformam irski učenci niso dosti drugačni od naših, sta prepričana **Anamarija Kejžar** in **Boris Černilec** iz Naklega. Foto: arhiv šole

kaj je France Bevk pisal v knjigi Lukec in njegov škorec. Vse izdelke so ocenili predlani na srečanju na Portugalskem, kjer so določili novo nalogo. Na temo prebrane knjige so morali zaigrati igrice in jo posneti na kaseto. V Naklem so uprizorili Suhodolčanovo delo **Košarkar naj bo**. Na lanskem srečanju koordinatorjev v Sloveniji so se dogovorili za izdelavo zgoščenske, ki bo predstavila legendo domačega kraja. V občini Naklo je živelo več znanih osebnosti, vendar so menili, da je najbolj primerna slikarka **Ivana Kobilca**. Dolgo je ustvarjala na tujem, upodobljena pa je tudi na našem bankovcu.

Opravljen delo so pregledali na srečanju junija letos v Corku na Irskem. Tam je bil ob koordi-

natorke Kejžarjevi tudi ravnatelj OŠ Naklo **Boris Černilec**. Med obiskom več šol so opazili nekaj irskih značilnosti - od uniformiranosti učencev do izvajanja dela pouka v domačem jeziku, vendar se njihov šolski sistem v veliko stvarih ujema z našim. Kot sta prepričana ob strokovnjaka iz Naklega, naša šola v ničemer ne zaostaja za drugimi evropskimi šolami. Ponekod, kar velja tudi za Naklo in Tržič, je opremljenost celo boljša od tujih šol. Vsekakor pa je sodelovanje v mednarodnem projektu koristilo tako učencem kot učiteljem pri njihovem delu. Obenem je poneslo imena malih krajev daleč v svet, kjer tudi po zaslugi šolarjev vedo nekaj več o Sloveniji.

Stojan Saje

polo
Igra starih števil
Izzrebane številke
17.07.2003 12:00 **0618**
16.07.2003 12:00 **0965**
15.07.2003 12:00 **2188**
Sklad za dobiček POLO **1.000.000 SIT**